Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

3 ЛЮТАГА 2007 г. СУБОТА

№ 23 (25888)

Кошт 350 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 Г.

УСЛЕД ЗА БПМ — ПЕРАРАЗЛІК «ДЗІЦЯЧЫХ»

У сувязі са змяненнем памеру бюджэту пражытковага мінімуму ў Беларусі адбудзецца пераразлік дапамог сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей, — аб гэтым карэспандэнту «Звязды» паведаміла намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народанасельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Тацццяна Шэметавец.

У прыватнасці, «стандартны» памер штомесячнай дапамогі па догляду дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў вызначаны ў 110 830 рублёў. Адначасова аднаразовая дапамога пры нараджэнні 1-га і 2-га дзіцяці складзе 341 000, пры нараджэнні 3-га і наступных дзяцей — 511 500 руб., аднаразовая «заахвочвальная» дапамога маці, якая стала на ўлік у жаночай кансультацыі да 12-тыднёвага тэрміну цяжарнасці, да нараджэння 1-га ці 2-га дзіцяці зараз адпавядае 170 500, а «заахвочвальная» дапамога пры нараджэнні 3-га і наступных дзяцей — 255 750 рублёў. Пры гэтым, зазначыла Таццяна Шэметавец, узгаданыя памеры дапамог будуць дзейнічаць з 1 лютага па 30 красавіка.

Сяргей ГРЫБ.

БЕЛАРУСЬ ПАВІННА СТАЦЬ КАСМІЧНАЙ ДЗЯРЖАВАЙ СА СВАЁЙ СІСТЭМАЙ КІРАВАННЯ СПАДАРОЖНІКАМІ

Беларусь у перспектыве павінна стаць касмічнай дзяржавай, якая мае, магчыма, не адзін касмічны апарат і валодае сваёй сістэмай кіравання спадарожнікамі. Такую думку выказаў 2 лютага кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка на нарадзе па пытанню стварэння Беларускай касмічнай сістэмы дыстанцыйнага зандзіравання Зямлі. У цэнтры ўвагі знаходзіліся перспектывы развіцця касмічнай галіны краіны ў цэлым.

Апошнім часам усё больш краін імкнецца папоўніць клуб касмічных дзяржаў. Толькі ў бліжэйшыя 10 гадоў плануецца запуск каля 300 спадарожнікаў сувязі і 260 касмічных апаратаў дыстанцыйнага зандзіравання Зямлі.

Беларусь ужо шмат зрабіла ў плане развіцця касмічных тэхналогій. Пры гэтым нараўне са значным пазітыўным вопытам ёсць, на жаль, і негатыўны — няўдалы запуск Беларускага касмічнага апарата, які адбыўся не па віне нашай краіны.

Адкрываючы нараду, Прэзідэнт заявіў аб неабходнасці аб'ектыўна прааналізаваць сітуацыю і выпрацаваць дакладныя крокі ў гэтай сферы.

«Цяперашняя сітуацыя ў эканоміцы Беларусі і ў адносінах з Расіяй, затапрабе, відаць, унясення пэўных карэктываў у раней намечаныя планы развіцця касмічнай галі ны ў нашай краіне», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: «Неабходна вызначыць, ці будзем мы далей працаваць над праектам аналага нашага першага спадарожніка «БелКА» або ж возьмемся за стварэнне больш дасканалага касмічнага апарата з распазнавальнай здольнасцю мэтавай апаратуры да 1 м? У свеце такіх аналагаў — адзінкі. Ці абмяжуемся мы адным праектам або замахнёмся на больш маштабную праграму па стварэнню некалькіх касмічных апаратаў?»

Асаблівую ўвагу, паводле слоў беларускага лідара, трэба ўдзяліць пытанню гарантыі надзейнасці і бяспераменнага запуску на арбіту касмічнага апарата. «З кім і на якіх умовах мы будзем рэалізоўваць свае праекты — будзе гэта Расія, Кітай, Украіна або іншыя? Наколькі дасканала прапрацаваны, абгрунтаваныя і, што не менш важна, перспектыўныя прапанаваныя варыянты?» — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Цікавасць да гэтага беларускага праекта ўжо праявілі замежныя краіны. Так, садзейнічаць у запуску новага спадарожніка прапанавала Францыя.

Аляксандр Лукашэнка перакананы, што ў выпадку запуску касмічнага апарата, а тым больш некалькіх, у інтарэсах Беларусі меўць і ўласны наземны комплекс кіравання. На сённяшні дзень комплекс кіравання ўключае не толькі беларускі сегмент, але і значную расійскую частку.

Прэзідэнт заявіў таксама аб неабходнасці мадэрнізацыі і дааб сталявання беларускіх прадпрыемстваў і арганізацый, якія могуць выконваць айчынныя і замежныя заказы на стварэнне касмічнай апаратуры.

Асаблівая ўвага была ўдзелена пытанням страхавання аб'ектаў касмічнай тэхнікі ў час выпрабаванняў, запуску і эксплуатацыі. Як заявіў Прэзідэнт, страты Беларусі ад няўдачнага запуску спадарожніка «БелКА» поўнасцю кампенсаваны страхавымі кампаніямі, як айчыннымі, так і замежнымі.

У рэспубліцы павінна весціся актыўная работа па пошуку пазабюджэтных рэсурсаў і прыцягненню замежных інвестыцый для развіцця айчыннай касмічнай галіны. Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, Беларусь разгледзіць любыя інвестыцыйныя прапановы. «Ад якіх бы дзяржаў прапановы ні зыходзілі, іх трэба прымаць. Гэта рэальная высокатэхналагічная ніша, якую дзяржаве трэба падтрымліваць. Але яна павінна быць высокарэнтабельная», — падкрэсліў ён.

Удзельнікі нарады абмеркавалі канкрэтныя напрамкі, па якіх будзе рэалізоўвацца Нацыянальная касмічная праграма. Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на тое, што ў яе аснову павінны быць пакладзены патрэбнасці краіны ў выкарыстанні касмічных даследаванняў як для забеспячэння надзейнай абароназдольнасці дзяржавы, так і для стымулявання найноўшых навукаёмістых тэхналогій у розных галінах эканомікі і народнай гаспадаркі.

Запуск новага спадарожніка, не заявіў кіраўнік дзяржавы, павінен стаць яшчэ і важным камерцыйным праектам. Гэты касмічны апарат дасць магчымасць не толькі збіраць неабходную інфармацыю для сваіх патрэб на тэрыторыі рэспублікі і за яе межамі, але і прадаць яе пад заказ.

Перш чым рабіць чарговы крок, Беларусь павінна мець рынак збыту гэтай прадукцыі. «Наша касмічная сістэма павінна быць запатрабавана, тады яна будзе акупляцца і прыносіць краіне даходы. Гэта сфера вельмі важная: яна будзе падштурхоўваць развіццё навукі, высокатэхналагічных галін і прыцягваць у краіну грошы», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Па выніках абмеркавання Прэзідэнт прыняў рашэнне аб правядзенні развіцця касмічнай галіны. У прыватнасці, будуць ажыццяўлены работы па выпрацоўцы і запуску беларускага касмічнага апарата на характарыстыках, блізкіх да першага спадарожніка «БелКА». Аднак з улікам сур'ёзных навуковых даследаванняў, зробленых апошнім часам, апарат будзе значна ўдасканалены, а яго магчымасці будуць пашыраны.

Праект стварэння і запуску першага спадарожніка «БелКА» каштаваў $16 млн. Новы апарат з улікам больш сучасных тэхналогій і рашэнняў ацэньваецца папярэдне $18 млн. Канчатковыя лічбы будуць вызначаны кантрактам.

Важна і тое, што аналагічны спадарожнік стварае Расія. Такім чынам, наш спадарожнік будзе ўключаны ў арбітальную групоўку, што значна павышае камерцыйную запатрабаванасць вынікаў работы на арбіце.

Паралельна будуць рэалізоўвацца іншыя важныя праекты. Па-першае, будзе ажыццяўлена праектаванне беларускага спадарожніка з распазнавальнай здольнасцю мэтавай апаратуры 1 м (распазнаванне ў два разы лепш, чым у спадарожніка «БелКА»). Акрамя таго, трэба будзе стварыць поўнамаштабны наземны комплекс кіравання — гэта будзе поўнасцю незалежная нацыянальная сістэма прыёму і перадачы інфармацыі на борт касмічнага апарата.

Паводле слоў старшыні Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Міхаіла Мясніковіча, гэта прадугледжвае і больш заказаў для беларускіх спецыялізаваных прадпрыемстваў, якія выраблялі мэтавую апаратуру і іншыя камплектуючыя для двух новых спадарожнікаў — беларускага і расійскага.

Міхаіл Мясніковіч асабліва адзначыў, што інтарэс да касмічнага праекта Беларусі з боку замежных дзяржаў вельмі вялікі. «Шэраг прадпрыемстваў ужо атрымалі заказы на вырабы, аналагічныя тым, што былі выкарыстаны для спадарожніка «БелКА». Рэзананс у спецыялізаваных арганізацыях вельмі высокі і адносна мэтавай апаратуры, і ў частцы сістэмы апрацоўкі і распаўсюджвання касмічнай інфармацыі. Паступаюць звароты як з боку дзяржаў, якія не маюць касмічных тэхналогій, так і ад касмічных дзяржаў. Тут галоўнае — не адстаць, ісці ў нагу з часам, а беларускія распрацоўкі ў многім арыгінальныя», — падкрэсліў ён.

Прэзідэнт паставіў задачу стварыць спадарожнік з распазнаваннем 2,1 м не больш як за 2,5 года. Выраб спадарожніка з распазнавальнай здольнасцю мэтавай апаратуры 1 м зойме каля 4—4,5 года.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ПА МАРАЗАХ — ПЛІ!

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

У пасёлку цукровага завода г.п. Гарадзея.

Не спяшаемся грыпаваць...

Аб распаўсюджванні па тэрыторыі Расіі эпідэміі грыпу паведаміў днямі Роспатрэбнагляд. Значнае перавышэнне эпідэмічных парогаў было зафіксавана ў Магадане, Пермі і Хабараўску. А ва Украіне ахвярамі грыпу сталі жыхары Луганскай і Закарпацкай абласцей. З пытаннем, ці можна назваць сітуацыю ў Беларусі перадэпідэмічнай, мы звярнуліся ў Нацыянальны цэнтр па грыпу да яго кіраўніка Наталлі Грыбковай:

— Паводле нашых папярэдніх прагнозаў, грып павінен быў прыйсці ў Беларусь напрыканцы студзеня — у пачатку лютага, — паведаміла спецыяліст. — Але студзень прайшоў, а «грыпозная хваля» да нас так і не дакацілася. Праўда, са сваім прыходам грып затрымаўся паўсюдна ў паўночным паўшар'і. І тая ж Расія яшчэ толькі пачынае грыпаваць: мяркуючы па ўсім, грыпозная эпідэмія будзе распаўсюджвацца на еўрапейскую частку краіны з ўсходняга напрамку.

Як сведчаць шматгадовыя эпідэміялагічныя назіранні, часцей за ўсё грыпозная эпідэмія ахоплівала Беларусь у другой палове зімы, але ў асобныя гады, прыход эпідэміі адцягваўся да вясны ці грып прыходзіў яшчэ ў снежні. Леташнюю эпідэмію таксама нельга назваць характэрнай, паколькі на грып і прастуду перахварэлі толькі 4 працэнты беларусаў, хоць звычайна ў эпідэмію аказваюцца ўцягнутыя ад 10 да 12 працэнтаў насельніцтва нашай краіны.

Будучая эпідэмія будзе мець змешаны характар з цыркуляцый вірусаў А (H3N2) і тыпу В (Малайзія). Хоць не выключаецца таксама і ўдзел у эпідэмічным працэсе вірусу А (H1N1). Менавіта на гэтыя штамы і разлічана проціграпозная вакцына. Пакуль што наша лабараторная дыягностыка сведчыць аб цыркуляцыі на тэрыторыі Беларусі пераважна адэнавірусаў, PC-вірусаў і вірусаў парагрыпе. Доля выдзеленых вірусаў грыпу зусім невялікая. Такім чынам, на сёння можна гаварыць толькі пра сезонны ўздым прастуднай захворваемасці. Да эпідэмічных паказчыкаў мы пакуль не наблізіліся...

Надзея НІКАЛАЕВА.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

ЗАТРЫМАНА 18 ЧЛЕНАЎ ЗЛАЧЫННАЙ АРГАНІЗАЦЫІ

У Віцебскай вобласці праваахоўнікамі абясшкоджаны крымінальнікі, на рахунку якіх цэлы шэраг злачынстваў.

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў аддзеле інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Віцебскага аблвыканкама, Галоўным упраўленнем па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй МУС узбуджаны крымінальныя справы па эпізодах проціпраўнай дзейнасці членаў злачыннай арганізацыі, якая дзейнічала на тэрыторыі Віцебскай вобласці і горада з 1997 года. Паводле папярэдняй інфармацыі, у склад злачыннай арганізацыі ўваходзіла больш за 20 удзельнікаў. Сярод іх — і былыя спартсмены, і непрацуючыя, і раней судзімыя. Прычым усе яны — жыхары Віцебска і вобласці. Сярод учыненых злачынстваў, якія інкрымінуюцца членам фарміравання, ёсць цяжкія і асабліва цяжкія, у тым ліку і заказныя. Як мяркуецца, на рахунку членаў гэтай арганізацыі ўчыненне разбойных нападаў, выкраданне людзей, вымаганні, махлярствы ў асабліва буйных памерах у сферы нерухомасці і страхавання аўтатранспартам. Зараз расследуецца 29 крымінальных спраў, 18 членам злачыннай арганізацыі прад'яўлены абвінавачанні, яны знаходзяцца пад вартай. Следства па гэтай справе працягваецца.

Ігар ГРЫШЫН.

$353 ТЫСЯЧЫ ЗА БРЫЛЬЯНТЫ

Паводле апошніх даных, што атрыманы ад структурных падраздзяленняў Нацыянальнага банка, на пачатак лютага ў краіне было рэалізавана 995 брыльянтаў агульнай масай 186,44 карата.

Нагадаем, што продаж атэставаных каштоўных камянёў у рэспубліцы галоўны банк пачаў з сярэдзіны снежня 2005 года. Новы прадукт, прапанаваны для ўкладвання грошай, знайшоў прыхільнікаў сярод беларусаў: попытам, адзначаюць спецыялісты, карыстаюцца ўсе без выключэння брыльянты — ад 0,05 да 0,8 карата. Выручка за прададзеныя камяні ўжо склала каля 757 мільёнаў рублёў, або ў доларавым эквіваленце — 353 тысячы долараў ЗША.

Ігар ГРЫШЫН.

КАНФІСКАВАНА ТЭХНІКА НА 40 МЛН

Супрацоўнікамі ўпраўлення дэпартамента фінансавых расследаванняў КДК па Магілёўскай вобласці ў Магілёве быў затрыманы аўтамабіль «Мерседэс МВ-100», у якім перавозіліся камплектуючыя да камп'ютараў і іншая апаратура.

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў прэс-службе Камітэта дзяржкантролю, высветлілася, што груз належаў чалавеку, які рэалізоўваў прадукцыю не з'яўляючыся індывідуальным прадпрымальнікам. Уся тэхніка, кошт якой склаў каля 40 мільёнаў рублёў, канфіскавана, а па факту праводзіцца далейшая праверка.

Ігар ГРЫШЫН.

«ВАЛЮТЧЫКІ» АКТЫВІЗАВАЛІСЯ. І «ПРАГАРАЛІ»...

У студзені, калі назіраўся пэўны ажыятаж на рынку наяўнай валюты, зноў актывізаваліся людзі, якія паспрабавалі зарабіць на незаконных здзелках з СКВ. Так званыя «валютчыкі» скарысталіся момантам і намагаліся стварыць канкурэнцыю «абменнікам».

Праўда, як паведамілі ва ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС, на часовую актывізацыю скупкі і продажу валюты насельніцтвам і магчымыя ў сувязі з гэтым парушэнні звярнулі ўвагу і ў праваахоўных органах: у прыватнасці, быў праведзены комплекс мерапрыемстваў па кантролю за захаваннем грамадзянамі парадку пры ажыццяўленні валютных аперацый. У выніку за студзень супрацоўнікамі па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі з ценявога абароту было канфіскавана больш за 77 мільёнаў рублёў. Напрыклад, у Магілёўскай вобласці аператыўнікамі за парушэнне Дэкрэта Прэзідэнта №1 былі затрыманы непрацуючы мясцовы жыхар і работнік Клімавіцкага вытворчага ўчастка «Харчмаш», у якіх канфіскавана больш за 100 тысяч расійскіх рублёў. Не пашанцавала і грамадзянцы В'етнама, якая наступіла на тыя ж граблі: жанчыну затрымалі ў Оршы, а страціла яна ў выніку незаконнай куплі-продажу СКВ 300 долараў ЗША, 100 еўра, 3 тысячы расійскіх рублёў і больш за 1 мільён беларускіх рублёў. Каб астудзіць пыл грамадзян, якія ідуць наперакор заканадаўству, у міністэрстве нагадваюць, што за незаконныя валютныя здзелкі да адміністрацыйнай адказнасці прыцягваюцца не толькі «валютчыкі» (штраф у памеры ад 35 да 300 базавых велічынь), але і тыя, хто скарыстаўся іх паслугамі, — апошнім пагражае штраф ад 35 да 150 базавых велічынь. Да таго ж пры абмене валюты з рук праваахоўнікі канфіскуюць у даход дзяржавы ўсе грошы, што праваапарушальнікі выкарыстоўвалі пры незаконнай аперацыі.

Ігар ГРЫШЫН.

КРЫМІНАЛЬНІКІ ЗАВІТАЛІ ДА БАБУЛЬКІ

78-гадовая бабулька з вёскі Грынкі Свіслацкага раёна адчыніла дзверы двум невядомым, якія пастукаліся ў хату каля паловы дзевятай вечара: візіцёры аказаліся рабаўнікамі.

Ім не склала цяжкасцяў справіцца са старой і выкрасці грошы, што захоўваліся ў доме. З сабой злачынцы забралі 2 тысячы еўра, 2,5 тысячы долараў ЗША і 700 тысяч рублёў. Аб здарэнні ў міліцыю паведаміў сын пацярпелай, які жыве разам з маці. Праваахоўнікам удалося ўжо затрымаць аднаго з крымінальнікаў.

Аляксей ЦІТОЎ.

АСУДЖАНЫ ХАКЕР

Студэнт адной з брэсцкіх ВНУ жыхар горада Жабінкі хацеў узбагаціцца з дапамогай камп'ютарнага вымагання і падману.

Хлопец пасылаў па электроннай пошце мужчынам фотаздымак дзяўчыны з прапановай пазнаёміцца. Пры адкрыцці пісьма актывізаваўся вірус, які разбураў праграмнае забеспячэнне камп'ютара атрымальніка. Тады ахвяра атрымлівала яшчэ адну прапанову — усяго за 11 тысяч рублёў пачысціць камп'ютар ад віруса. Яшчэ 21-гадовы «ўмелец» прадаваў адказы на пытанні тэстаў для абітурыентаў і шмат іншай электроннай «прадукцыі». У судзе было даказана каля сотні эпізодаў незаконнай хакерскай дзейнасці. Суд Жабінкаўскага раёна прыгаварыў гора-праграміста да пяці гадоў пазбаўлення волі.

Яна СВЕТАВА.

Ва ўрадзе

АБМЕЖАВАННІ НА ГАНДЛЁВУЮ НАЦЭНКУ АДМЕНЯЦЬ?

Міністэрства гандлю Беларусі выступае за адмену абмежавання ў памеры 30 працэнтаў на гандлёвую нацэнку на тавары. Аб гэтым на пасяджэнні калегіі ведамства паведаміў першы намеснік міністра гандлю Міхаіл Свянціцкі.

«У сувязі з павышэннем цэн на энерганосьбіты міністэрства выступае супраць спроб далейшага стрымлівання росту цэн толькі за кошт гандлю», пракаментаваў першы намеснік міністра. Паводле яго слоў, неабходна скараціць пералік сацыяльна значных тавараў, на якія ўстаноўлены абмежаванні, а таксама даць права самім арганізацыям вырашаць такія пытанні з улікам кан'юнктуры рынку. Міністэрства гандлю мае намер аргументавана даказаць Мінэканомікі неабходнасць прыняцця такога рашэння. Міністэрства гандлю Беларусі прымае меры, каб не дапусціць росту цэн на тавары і паслугі звыш устаноўленага ўзроўню інфляцыі. Аб гэтым на пасяджэнні калегіі ведамства паведаміў першы намеснік міністра гандлю Міхаіл Свянціцкі.

Алена САЛАНЕНКА, БЕЛТА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

БУШ ПАТРАБУЕ 100 МІЛЬЯРДАЎ НА ВАЙНУ

Прэзідэнт ЗША падтрымае патрабаванне Пентагона аб выдзяленні дадатковых 100 мільярдаў долараў на правядзенне ваенных аперацый у Афганістане і Іраку. Гэта сума можа яшчэ павялічыцца ў новым фіскальным годзе. Калі дадзены запрос будзе адобраны Кангрэсам, агульны бюджэт абедзвюх ваенных кампаній, паводле даных лічыльнай палаты Кангрэса, перавысіць 300 мільярдаў долараў.

ЗЛАВІЛІ «КАРАЛЕВУ СПАМА»

Паўднёвакарэйская паліцыя заявіла аб арышце спамера, якога абвінавачвалі ў рассылцы некалькіх трыльёнаў электронных пісьмаў. 21-гадовы камп'ютаршчык Пак узламаў сотні камп'ютараў. Мясцовая прэса назвала юнака «Каралевай спаму», бо свае электронныя пасланні ён накіроўваў пад жаночым нікам Кім Ха-На. Паку з саўдзельнікам пагражае да трох гадоў турмы або да 30 мільёнаў вон (31 тысяча долараў) штрафу. Двух хакераў абвінавачваюць ва ўзломе 318 сервераў і ў незаконным зборы інфармацыі аб 12 тысячах чалавек.

САБАКІ ЗМОГУЦЬ ЗАГАРАЦЬ І ПЛАВАЦЬ

Да нядаўняй пары пляжы Кіпра былі зачыненыя для сабак. Аднак мясцовы омбусмен, у чые абавязкі звычайна ўваходзіць абарона правоў чалавека, заступіўся за чатырохногіх сяброў, і ўлады Кіпра паабяцалі адкрыць на востраве пляжы, дзе змогуць загараць і купацца сабакі.

ВЫРАТАВАЛЬНЫ ЦЮРБАН

Нацыянальны галаўны ўбор выратаваў жыццё знакамітаму ў Індыі кінаакцёру Амітабху Бачану. У час здымак 64-гадовы артыст ішоў праз чараду вярблюдаў, калі адна з жывёл брыкнула яму ў галаву. Аднак цюрбан выратаваў знакамітасці жыццё.

АХВЯРЫ НЕАСЦЯРОЖНАСЦІ

Шэсць чалавек сталі ахвярамі агню за адны суткі ў сталічнай вобласці. Яшчэ аднаго пагарэльца выратавалі супрацоўнікі МНС, чатыры чалавекі былі эвакуіраваны з-за задымлення. Усяго за дзень было зарэгістравана восем пажараў і тры надзвычайныя здарэнні.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Збаўце хуткасць і праявіце пільнасць!

Нябесная канцылярыя рыхтуе вадзіцелям чарговыя выпрабаванні

Як паведамілі «Звяздзе» ва ўпраўленні Дзяржаўтаінспекцыі МУС краіны, 3 лютага ў Беларусі чакаюцца ападкі, у асноўным снег, на дарогах галалёд. Парывы ветру будуць дасягаць 18 метраў у секунду.

Асобам, якія пакутуюць ад сардэчна-сасудзістых хваробаў, Дзяржаўтаінспекцыя нагадвае, што рэзкія перапады атмасфернага ціску аказваюць негатыўны ўплыў на самаадчуванне: замаруджваецца рэакцыя, з'яўляецца млявасць, рассейваецца ўвага. Такім людзям варта ўстрымацца ад кіравання аўтамабілем у неспрыяльныя дні.

Увогуле, улічваючы складаныя ўмовы надвор'я, ДАІ рэкамендуе ўсім вадзіцелям праяўляць павышаную ўвагу, не рабіць рэзкіх манеўраў і вытрымліваць хуткасны рэжым.

Між іншым, для «ліхачоў» будзе карыснай наступная інфармацыя. Паводле звестак Дзяржаўтаінспекцыі, на тэрыторыі сталіцы і Мінскай вобласці ў выхадныя дні аўтапатрулі па кантролю за выкананнем хуткасных рэжымаў будуць дзяжурыць на участках дарог: МКАД — з 2-га па 9-ы кіламетр, «Мінск — Калачы—Мядзел» — ад сталіцы да Вілейскага раёна, «Мінск—Нацыянальны аэрапорт» — ад Мінска да Барысаўскага раёна, «Мінск—Магілёў» — ад Мінска да Беразіно, «Мінск—Гомель» — ад Мінска да Асіповічаў, «Мінск—Мікашэвічы», ад Мінска да Слуцка, «мяжа РФ (Звянчатка)—Крычаў—Бабруйск—Івацэвічы» — ад Слуцка да мяжы Мінскай і Брэсцкай абласцей, «Мінск—Маладзечна—Нарач» — ад Мінска да Маладзечна, «Мінск —Дзяржынск—Стоўбцы» — ад Мінска да Стаўбцоўскага раёна, «Мінск—Гродна» — ад Мінска да Валожына.

Апроч таго, паводле звестак ДАІ, у сталіцы зараз працуюць у аўтаномным рэжыме 10 фотарадараў, якія фіксуюць перавышэнне хуткасці.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

«Барсетачнікі», аматары чужых мабільнікаў і іншыя зладзеі

Колькасць крадзяжоў з кватэр і прадпрыемстваў не змяншаецца

Міліцыя Магілёўскай вобласці дамаглася істотнага памяншэння цяжкіх і асабліва цяжкіх злачынстваў. Меней зарэгістравана забойстваў, разбояў і цяжкіх цялесных пашкоджанняў, а таксама павялічылася іх выкрыццё. Аб гэтых і іншых выніках 2006 года паведаміў журналістам начальнік УУС Магілёўскага аблвыканкама Аляксандр Канавалаў.

Між тым, адной з самых вялікіх праблем у крымінагеннай абстаноўцы застаюцца крадзяжы, якіх летась у рэгіёне ўчынена каля 14 тысяч. Гэта найбольшая лічба за апошнія пяць гадоў. Усё больш крадзяжоў рэгіструецца ў буйных гарадах — Магілёве і Бабруйску. Летась болей, чым у год папярэдні, кралі з кватэр і дамоў людзей, прычым у некаторых сельскіх раёнах — аж на трэць. У сувязі з крадзяжамі з прадпрыемстваў міліцыя заклікае адміністрацыі паклапаціцца аб захаванні сваёй маёмасці. Нягледзячы на вартаўнікоў і ахову, рэгіструюцца буйныя крадзяжы. У снежні з Магілёўскага ліфтавага завода скралі 1,7 тоны медзі, а нядаўна злачынства раскрылі і затрымалі зладзеяў. Імі аказаліся работнікі гэтага ж прадпрыемства.

Цяпер ідзе расследаванне справы аб крадзяжы з аўтазавода імя Кірава. Адтуль знеслі гідраўзмацняльнікі рулёў на суму ў 40 мільёнаў рублёў. А днямі з Бабруйскай футравай фабрыкі (якая, дарэчы, з'яўляецца банкрутам) зніклі 2,8 тысячы кушнерскіх нажоў. Каму яны спатрэбіліся?

Колькасць крадзяжоў у сельскай мясцовасці, наадварот, паменшылася. Аднак там рэгіструецца нямала крадзяжоў жывёлы з фермаў і прыватных падворкаў. Попыт на мяса вялікі: ледзь не ў кожнай мясцовай газеце можна прачытаць прапановы набыць свініну ці ялавічыну, прычым дорага.

Па-ранейшаму з аўтамабіляў крадуць магнітолы, таму міліцыя раіць аўтааматарам карыстацца ахоўваемымі стаянкамі, а не паркаваць машыны ў дварах і на ўзбочынах дарог. Трэба сачыць за сваёй маёмасцю і ўладальнікам мабільных тэлефонаў, бо толькі прыкладна трэць такіх крадзяжоў раскрываецца. Справа ў тым, тлумачаць у міліцыі, што людзі часта губляюць апараты самі, асабліва ў нецвярозым стане. А таксама тэлефоны даверлівых грамадзян становяцца лёгкай здабычай дробных махляроў: звычайна просяць патэлефанаваць і знікаюць або проста вырываюць мабільнік з рук на цёмнай вуліцы або ў бязлюдным месцы.

Аляксандр Канавалаў таксама расказаў, што магілёўская міліцыя правяла сумесную аперацыю са сталічнымі калегамі, каб спыніць злачынную групу «барсетачнікаў». Яны дзейнічалі ў Мінску і Магілёве: прабівалі ля рынкаў кола аўтамабіля, і пакуль гаротны вадзіцель мяняў сапсаванае кола на запаску, выкрадалі з салона барсетку з грашыма і дакументамі. Цяпер «барсетачнікі» затрыманы.

Што ж датычыцца павелічэння колькасці крадзяжоў, то кіраўнік магілёўскай міліцыі прызнае, што, на жаль, пазітыўнай дынамікі тут пакуль не ўдаецца дасягнуць. Аднак разам з тым, Аляксандра Канавалава радуе, што людзі ідуць у міліцыю са сваімі заявамі і вераць у справядлівасць расследавання. Супрацоўнікі органаў унутраных спраў абяцаюць рабіць усё магчымае, каб знайсці злачынцаў і вярнуць людзям іх дабро.

Алена КАЗЛОВА.

Афармленне зямлі для юрасоб спросціцца...

Арэндная плата зямель ляснога фонду пад замежнымі лінейнымі аб'ектамі можа скласці каля 5 млн USD у год. Аб гэтым журналістам паведаміў у Нацыянальным прэс-цэнтры старшыня Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Георгій Кузняцоў.

Кіраўнік камітэта запэўніў, што гэта рашэнне не звязана з апошнімі падзеямі нафтагазавага накірунку паміж нашай краінай і Расіяй. «Мы гэтае пытанне пачалі прапрацоўваць яшчэ ў пачатку 2006 года, — растлумачыў Георгій Кузняцоў, — а летась у жніўні, пры адвядзенні пад лінейныя аб'екты зямельных участкаў ляснога фонду мы пачалі ставіць умовы, што землі ў прыродаахоўнай зоне ляснога фонду краіны павінны прадастаўляцца ў карыстанне ці ў арэнду».

Гэта датычыцца лінейных аб'ектаў ліній электраперадач, нафта- і газаправодаў, высакавольтных кабеляў сувязі, якія належаць, як айчынным суб'ектам гаспадарання, так і замежным структурам. Айчынныя прадпрыемствы за карыстанне такой зямлёй павінны будуць плаціць зямельны падатак, а замежныя землекарыстальнікі — арэндную плату.

Паводле слоў Георгія Кузняцова, падрыхтаваны па гэтай тэматыцы дакумент зараз ужо прайшоў узгадненне ў Саўміне краіны і сёння знаходзіцца на экспертызе ў Камітэце дзяржкантролю Беларусі.

Згодна з папярэднімі падлікамі спецыялістаў, агульная сума зямельнага падатку і арэнднай платы з зямельных участкаў ляснога фонду, якія занятыя лінейнымі аб'ектамі, складзе прыкладна 8 мільёнаў долараў. Каля 3 мільёнаў долараў зямельных падаткаў павінны будуць заплаціць за зямлю айчынныя прадпрыемствы, а астатнія 5 млн USD — замежныя землекарыстальнікі.

Георгій Кузняцоў удакладніў, што згодна з праектам распрацаванага дакумента, за землі сельскагаспадарчага прызначэння, на якіх пралягаюць лінейныя аб'екты, але якія працягваюць выкарыстоўвацца па мэтаваму прызначэнню, арэндная плата і зямельны падатак збірацца не будуць. Суразмоўца адзначыў, што сёння ў камітэце распрацоўваецца ўказ Прэзідэнта краіны, згодна з якім павінна значна спрасціцца працэдура атрымання зямельнага ўчастка пад здзяйсненне інвестыцыйных праектаў. Зямельныя ўчасткі інвестары будуць купляць па ўмовах аўкцыёна ў арэнду. Афармленне ўсёй працэдуры атрымання зямельнага ўчастка не павінна перавышаць 3 месяцаў.

Сяргей КУРКАЧ.

У Бранску з'явіцца Расійска-Беларускі каледж

Магілёўскі аблвыканкам і адміністрацыя Бранскай вобласці падпісалі пагадненне аб супрацоўніцтве ў сферы адукацыі.

Мяркуецца, што на базе Суражскага педагагічнага каледжа імя А. Пушкіна будзе створаны Расійска-Беларускі педагагічны каледж, дзе будуць забяспечаны роўныя ўмовы для вучобы і жыцця беларускім і расійскім навучэнцам з памежных рэгіёнаў.

Як правіла, у памежных Магілёўскай і Бранскай абласцях усе пытанні з адукацыяй звычайна вырашаюцца без праблем. Дзеці і іх бацькі выбіраюць навучальныя ўстановы на тым баку мяжы, дзе ім зручна. І ўсё ж новае пагадненне афіцыйна замацуе роўныя правы і магчымасці для дзяцей з памежных раёнаў на Магілёўшчыне і Браншчыне.

Алена КАЗЛОВА.

ISSN 1990-763X

КУРСЫ ВАЛЮТ

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 3.02.2007 г. (для б/н разлікаў)

1 долар ЗША	2 140,00
1 еўра	2 787,05
1 латвійскі лат	4 002,99
1 літоўскі літ	806,71
1 чэшская крона	98,73
1 польскі злоты	712,95
1 расійскі рубель	80,85
1 украінская грыўня	423,10

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў

Цэнтрабанк РФ

USD	26,4800
10 UAH	52,2669
1000 BYR	12,3364
EUR	34,4690

Курс у гандлёвых кампаніях (на 2.02.2007 г.)

USD	2210 / 2320

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Падпісвайцеся на часопіс «Главный Бухгалтер. ГБ» на 2007 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

ЗВЯЗДА 3 лютага 2007 г.

У шклянцы малака — здароўе

Малако і малочныя прадукты спажываюць штодня толькі 48 працэнтаў беларусаў, хоць калісьці малако было абавязковым прадуктам на стале кожнай беларускай сям'і. Між іншым, менавіта малако з'яўляецца адным з найбольш даступных і паўнавартасных бялковых прадуктаў. Зусім невыпадкова малакам забяспечваюцца людзі, якія працуюць на шкодных вытворчасці. А для дзяцей і састарэлых людзей малако — увогуле проста незаменны прадукт у рацыёне.

— Малако і малочныя прадукты ўтрымліваюць усе неабходныя для арганізма чалавека рэчывы: бялкі, тлушчы і вугляводы, якія знаходзяцца ў збалансаваных суадносінах і вельмі лёгка засвойваюцца арганізмам, — расказвае загадчыца лабараторыі вывучэння статуса харчавання насельніцтва Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра гігіены Ірына КЕДРАВА. — Акрамя таго, у малацэ прысутнічаюць сотні каштоўных кампанентаў: больш за 20 аптымальна збалансаваных амінакіслот, больш за 140 тлустых кіслот, малочны цукар (лактоза), які больш ні ў якіх прадуктах не сустракаецца, багаты асартымент мінеральных рэчываў, мікраэлементаў, вітамінаў (А, В, Д, каратын, такоферол, аскарбінавая кіслата), пігменты, фасфатыды, гармоны і іншыя рэчывы.

Пры сваёй высокай біялагічнай каштоўнасці бялкі малака характарызуюцца яшчэ і высокай засваяльнасцю (ад 96 да 98 працэнтаў), пры гэтым засваяльнасць малочных бялкоў перавышае засваяльнасць бялкоў, якія мы атрымліваем з мясных прадуктаў, рыбы і злакавых культур.

А яшчэ малако ўяўляе сабой унікальную крыніцу кальцыю, паколькі **кальцый, што ўтрымліваецца ў малацэ — самы лёгказасваяльны, які толькі сустракаецца ў прыродзе.** Кальцый выконвае ў арганізме чалавека мноства разнастайных і важных функцый. Ён уваходзіць у склад асноўнага мінеральнага кампанента косных тканак. Важная роля належыць кальцыю ў ажыццяўленні міжклетачных сувязяў і ўмацаванні клетачных мембранаў. Ад кальцыю залежыць нават функцыянаванне нервовай сістэмы чалавека. Важнае значэнне мае і тая акалічнасць, што кальцый і фосфар, лішак якога заўсёды перашкаджае засваенню кальцыю ў кішэчніку, знаходзяцца ў малацэ ў аптымальных суадносінах: 1 да 0,8.

І нават малочныя тлушчы з'яўляюцца найбольш каштоўнымі сярод жывёльных тлушчаў, паколькі ўтрымліваюць дэфіцытную арахідонавую кіслату і біялагічна актыўныя бялкова-лецытынавыя комплексы, які сустракаецца толькі ў малочных прадуктах.

Спецыялісты сцвярджаюць, што неразведзенае малако адносіцца да прадуктаў харчавання з сярэднім узроўнем утрымання халестэрыну, тым не менш многія маладыя людзі сёння карпатліва падлічваюць з'едзеныя калорыі і па гэтай прычыне... адмаўляюцца ад малака.

— Гэта памылковы падыход, бо сёння ў продажы без праблем можна знайсці малочныя прадукты з нізкім утрыманнем тлушчаў ці ўвогуле абястлушчаныя прадукты. Хоць на думку дыетолагаў, **поўнае адмаўленне ад жывёльных тлушчаў — мера неапраўданая**, паколькі жывёльныя тлушчы неабходныя для падтрымання імунітэту і засваення цэлага шэрагу жыццёва важных рэчываў і элементаў, таму лепш перайсці на так званыя «аблегчаныя» малочныя прадукты, — раіць Ірына Кедрава. — Трохпрацэнтнае малако замяняць на паўтарапрацэнтнае, сметанковыя ёгурты і ёгурты «экстра» замяніць на малочныя, адмовіцца ад тлустай смятаны і тварагу.

Тым, хто сумняваецца, што абястлушчаныя малочныя прадукты могуць прынесці карысць, паведамляем, што ў абястлушчанае малако з неразведзенага малака цалкам пераходзяць бялкі, малочны цукар і звыш за 70 працэнтаў сухіх рэчываў. Амаль поўнасцю пераходзяць у абястлушчанае малако і мінеральныя рэчывы. Таксама ў яго трапляюць фасфатыды, небялковыя азоцістыя спалучэнні, вітаміны, ферменты, гармоны і іншыя спалучэнні. Сярод фасфатыдаў асаблівае значэнне мае лецытын, які з'яўляецца рэгулятарам халестэрынавага абмену. Па сваёй біялагічнай каштоўнасці абястлушчаныя малочныя і кісламалочныя прадукты практычна не саступаюць неразведзенаму малаку. Аднак энергетычная каштоўнасць абястлушчанага малака амаль удвая меншая, чым неразведзенага. Менавіта па гэтай прычыне яны выкарыстоўваюцца ў дыетычным харчаванні...

Дарэчы, амерыканскія дыетолагі раяць спажываць штодня 2—3 шклянкі абястлушчанага малака. У Фінляндыі, напрыклад, 82 працэнты насельніцтва спажываюць у дзень 2—3 шклянкі малака, але хоць адну шклянку — малака сярэдняй ці нізкай тлустасці.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Цудатворны абраз і фрэска
са знішчанага кляштара

У Магілёўскім абласным мастацкім музеі імя П. Масленікава адкрылася новая экспазіцыя «Захаваная спадчына». У пяці залах адрэстаўраванай мансарды музея размясціліся ўнікальныя экспанаты XVI—XVIII стагоддзяў — гэта абразы, кнігі, фрэскі, скульптуры, батлейка, кераміка, царкоўныя прылады і археалагічныя знаходкі. Усе гэтыя каштоўныя старажытныя рэчы супрацоўнікам музея ўдалося сабраць, адрэстаўраваць, захаваць.

Фота Ірыны САВОСІНАЙ.
Цудатворны абраз Бялыніцкай Божай Маці.

У складзе новай экспазіцыі — старажытны спіс абраза Бялыніцкай Божай Маці, які лічыцца цудатворным. У 2000 годзе яго прапанаваў музею прыватны калекцыянер, і грошы для набыцця абраза збіралі талакой — сваімі заробкамі падзяліліся супрацоўнікі музея і аблвыканкама, уклад у агульную справу зрабіў і кіраўнік Магілёўскай вобласці Барыс Батура. ААТ «Стужка» выдаткавала сродкі на рэстаўрацыю абраза Бялыніцкай Божай Маці, які цяпер упрыгожвае музей.

А галоўная гордасць — гэта фрэска «Праабражэнне Гасподне» з Бялыніцкага кляштара кармелітаў. Фрэска вялізная — ад падлогі да столі, складаецца яна з соцень маленькіх кавалкаў. Гэта каштоўны помнік манументальнага жывапісу магілёўскай школы. У 1761 годзе манах Іосіф з двума памочнікамі Шульцам і Прозарам выканалі насценны роспіс на лесвічнай клетцы касцёла кармелітаў. Яго ўжо няма: рэшткі аварыйнага будынка ўзарвалі ў 1978 годзе, але, ведаючы пра гэта, напярэдадні група мінскіх рэстаўратараў паспела зняць фрэскавы роспіс і закансервавала яго, а потым спецыялісты збіралі яго як мазаіку. Такім жа чынам захаваліся яшчэ дзве фрэскі з Бялыніцкага кляштара, і яны цяпер таксама рэстаўруюцца.

Новая экспазіцыя Магілёўскага мастацкага музея, лічыць яго кіраўніцтва, з'яўляецца яшчэ адным крокам па захаванню і адраджэнню непаўторнай культурнай спадчыны Беларусі.

Ілона ІВАНОВА.

Доктар адкажа

Ёсць пытанні? Тэлефануйце...

На наступным тыдні асноўную нагрузку на «гарачай» тэлефоннай лініі Міністэрства аховы здароўя (222-70-80) возьмуць на сябе:

5 лютага — галоўны ўрач 31-й гарадской паліклінікі г. Мінска Канстанцін Генадзьевіч ЛАСЦКІ.

6 лютага — галоўны ўрач 36-й гарадской паліклінікі г. Мінска Віталь Вітальевіч ПАЛЯШЧУК.

7 лютага — галоўны ўрач 7-й гарадской паліклінікі г. Мінска Андрэй Мікалаевіч ПІЛІПЦЭВІЧ.

8 лютага — галоўны ўрач 25-й цэнтральнай раённай паліклінікі г. Мінска Мікалай Мікалаевіч ЗУБЯЛЕВІЧ.

9 лютага — галоўны ўрач сталічнай амбулаторыі № 1 Людміла Аляксееўна СЛАЙКОЎСКАЯ.

У графіку магчымыя змяненні.

Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь нагадвае аб тым, што падатковая дэкларацыя (разлік) аб сукупным даходзе за 2006 год прадстаўляецца не пазней за 1 сакавіка 2007 года.

АФРАДЫТА І БАХУС «ЗАЛЕЗЛІ» НА БАЛЮСТРАДУ

І адбылося гэта ў Гомелі ў палаца-паркавым ансамблі Румянцавых-Паскевічаў на мінулым тыдні, калі статуі антычных багоў і VIP-персон старажытнасці Эўрыпіда, Афрадыты, Афіны, Арэса, Бахуса і Німфы з'явіліся на балюстрадзе аднаго з будынкаў гэтага архітэктурнага помніка. Тым самым ансамбль як бы дапоўніўся той прыгажосцю, якую ён меў у другой палове XIX стагоддзя, калі, згодна з гісторыяй, на балюстрадзе былі ўстаноўлены падобныя антычныя статуі. Новыя ж стварыў член Саюза мастакоў Рэспублікі Беларусь, светлагорскі скульптар Віктар Смоляр.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Глядзіце!

«ЗОРНЫ ЦЫРК» ГУБЛЯЕ ДЗЯЎЧАТ...
...і бярэ тыднёвы тайм-аўт

Усё ж публічнасць — вялікая справа. Тэлевядучага Сяргея Савіцкага другі раз запар выратавалі гледачы, якія заўзята адпраўлялі SMS-кі (некаторыя нават сотнямі), каб пакінуць удзельніка ў рэаліці-шоу. А ўлічваючы, які небяспечны і прыгожы нумар (пад купалам цырка на трапецыях і — без страхоўкі) прадэманстравалі Сяргей Савіцкі і Святлана Белазерскіх *(на фота)*, выбар, відаць, быў усё ж правільны. На жаль, «Зорны цырк» пакінула Святлана — такім чынам «мужчынская» перавага сярод удзельнікаў робіцца ўсё большай.

Хоць інфармацыя пра змест наступнага шоу распаўсюджваецца загадзя і напярэдадні вядома, хто які нумар прадставіць, усё адно артысты «Зорнага цырка» ўхітраюцца прыемна здзівіць і журы, і публіку. Напрыклад, Юрыю Каштанаву ўдалося знайсці агульную мову з амерыканскімі янотамі (цікава, чым ён іх улагоджваў?), Люся Лушчык і Наталля Радзіна выканалі гімнастычныя трукі на кольцах у паветры, Павел Кежа і Віктар Арцёмаў прадэманстравалі, наколькі засвоілі прыёмы сілавой акрабатыкі, Вольга Баранская і Вячаслаў Харанека «прымерылі» клоунскі імідж, а Георгій Волчак і Алена Грышанава «варажылі і чаравалі» з ілюзіяністкай пастаноўкай. Зрэшты, публіка ў цырку паглядвала на гэты раз не толькі на манеж, але і ў ложу журы, дзе сярод іншых з'явіліся ўдзельніца конкурсу «Форд Супермадэль свету» Віка Махота і славуты тэнісіст Максім Мірны.

Чамусьці клоуны, нягледзячы на тлумачэнні дырэктара «Зорнага цырка» Таццяны Бандарчук, што гэта даволі складаны і не ўсім дадзены жанр, асаблівага натхнення ў журы не выклікалі. Затое была высока ацэнена ілюзія. Асобна адзначылася — будзем шчырымі, як і кожны раз — група падтрымкі вядучай Наталлі Радзінай. Яе калега па ранішнім шоу Сяргей Дарафееў, забраўшыся на пляцоўку да аркестрантаў, танчыў нешта завадное і лацінаамерыканскае, адбіваў сабе рытм маракасамі і не забываўся выкрыкваць лозунгі накшталт «Радзіна Наташа, перамога будзе наша!». Натхніўшыся ўзроўнем, які паказалі артысты, адзін з членаў журы — дырэктар «Маскоўскага цырка на сцэне» Леў Лебедзеў нават прапанаваў, а чаму б не арганізаваць гастролі «Зорнага цырка» ў Расіі, і паабяцаў дапамагчы з гэтай справай. А што — ведай нашых, усходняя суседка, перавядзі погляд з лядовай пляцоўкі на цыркавую арэну!

Трэцяе шоу адназначна атрымалася яшчэ больш відовішчным, чым папярэдняя. А якім жа, у такім выпадку, абяцае быць чацвёртае? Паводле слоў Таццяны Бандарчук, больш складаным і прыгожым — усё ж на падрыхтоўку ўдзельнікам на гэты раз будзе адведзены не тыдзень, а два. Бо трансляцыя рэаліці-шоу «Зорны цырк» аддае прыярытэт прамой трансляцыі матчаў Кубка Дэвіса.

P.S. *А намінантаў на развітанне з праектам на гэты раз... трое!*

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
Фота прадастаўлена каналам АНТ.

Спорт-тайм

СТАН РАКА ПАЛЯПШАЕЦЦА

Днямі фрыстайліст Дзмітрый Рак быў дастаўлены з Кітая ў Мінск на ізраільскім санітарным самалёце. Зараз яго стан паляпшаецца: Дзіма пазнаў маці і адказваў на пытанні кіўком галавы. Дарэчы, некалькі гадоў таму Рак ужо быў цяжка траўмаваны, з-за чаго прапусціў увесь сезон. Пажадаем спартсмену хуткага выздараўлення і здароўя надалей.

ЁСЦЬ СОТНЯ!

Лідар адкрытага чэмпіянату Беларусі па хакею з шайбай мінскі «Керамін» перамог у 45-м туры магілёўскага «Хімвалакна» (4:1) і зараз мае ў сваім багажы 100 ачкоў. На другой пазіцыі з 96 ачкамі — сталічныя дынамаўцы, якія ўсухую расправіліся з «Гомелем» (2:0). Трэцім ідзе мінскае «Юнацтва»: уступаючы наваполацкаму «Нафтану» (0:3), каманда змагла выйграць у авертайме — 4:3. Вынікі астатніх матчаў: «Брэст» — «Нёман» (Гродна) — 2:3, «Сокал» (Кіеў) — «Металург» (Жлобін) — 1:1.

У БЕЛАРУСІ З'ЯВІЦЦА ГОЛЬФ-КОМПЛЕКС

Сёлета ў пасёлку Калодзішчы Мінскага раёна пачнецца будаўніцтва першага ў Беларусі спартыўна-турыстычнага гольф-комплексу. Ён будзе ўведзены ў эксплуатацыю ў 2010 годзе не толькі для правядзення міжнародных турніраў, але і для навучання гульні ў гольф насельніцтва краіны.

Кармушка з белай сініцай.

ЯК ДАПАМАГЧЫ ПТУШКАМ ЗІМОЙ

Вядома, што абмен рэчываў у арганізме птушак адбываецца так хутка, што без ежы яны могуць вытрымаць толькі некалькі гадзін. У марознае надвор'е гэты час істотна скарачаецца. За дзень да вечара крылатыя назапашваюць у арганізме рэсурс, якога хопіць, каб дажыць да раніцы. Частка птушак гіне не толькі ад холаду, але і ад драпежнікаў і хвароб. Так, у сям'і вялікай сініцы да вясны дажывае не больш як 20 працэнтаў птушак. Руслан Шайкін лічыць, што, наладзіўшы зімовую падкормку птушак, чытачы «Звязды» могуць істотна павялічыць гэты працэнт. Вядома, што пры сістэматычным кармленні ў адных і тых жа месцах птушкі ахвотна наведваюць штучныя «сталоўкі» і запамінаюць іх назаўсёды.

Арганізоўваць такія «сталоўкі» лепш каля дома ці школы. Галоўнае, каб вы маглі мінімум раз на дзень папаўняць кармушку.

Колькі і чым карміць?

Правіла нумар адзін — ваша высокая адказнасць перад крылатымі сябрамі. Прыкарміўшы аднойчы птушак, нельга спыняць такую падкормку ўжо да вясны. Птушкі, якія наведваюць вашу кармушку, прывыкаюць да штодзённых прысмакаў даволі хутка, таму ў выпадку перабояў з кармленнем могуць апынуцца на мяжы галоднай смерці.

У ідэале корм павінен быць разнастайным. Насякомаедных птушак, якія зімуюць у нас, лепш карміць насеннем сланечніку. У склад кармавой сумесі для зерняедных павінна ўваходзіць не менш як 50 працэнтаў проса і каля 10 працэнтаў аўса, насенне рознага пустазелля (лепш нарыхтоўваць у жніўні), ягады чырвонай рабіны, крошкі хлеба і іншая дробязь. Сініцы і дзятлы з вялікай асалодаю харчуюцца несалёным салам. Кавалачкі сала трэба наколваць на цвікі, убітыя па краях кармушкі, або падвешваць у маленькай сетачцы ці на дроціках на галінках дрэў.

З чаго рабіць кармушкі і як?

«Кавярні» для летуноў могуць мець розную канструкцыю — ад самых простых кармушак адвольных памераў з борцікамі па краях да больш складаных кармавых столікаў з дахам і сценкамі, што абараняюць корм ад ветру і снегу. Кармушкі падвешваюць на дрэвах або ўстанаўліваюць на слупах на вышыні 1—2 метры. «Сталоўкі» лепш размяшчаць паблізу вашых вокнаў, адкуль вы можаце назіраць за птушкамі.

Для падкормкі дробных птушак, асабліва сініц, можна рабіць кармушку нават з празрыстай пластыкавай бутэлькі. У сярэдняй яе частцы на адлегласці 5 см ад донца выразаюць 2 прамавугольнікі вышынёй каля 10 см такім чынам, што па баках застаюцца дзве стойкі шырынёй прыкладна 2 см. У зроблены латок кладуць семачкі. Гатовая кармушка падвешваецца на трывалай нітцы да галінкі дрэва або на цвік, які ўбіваюць у аконную раму. Такая кармушка недасягальная для катоў, галубоў і крылатых гарадскіх драпежнікаў.

Самыя першыя наведвальнікі мініяцюрных кармушак — звычайна сініцы, князькі, палявыя і дамавыя вераб'і і зелянушкі. Калі ў вашай «сталоўцы» заўсёды будзе той ці іншы корм, то да вас падхарчавацца абавязкова прыляціць снягір, якому падабаецца рабіна, шчыгол (насенне дзядоўніку або лопуху), попаўзень (гарбузовыя або сланечнікавыя семкі), вялікі дзяцел (сала) і інш. Да кармушкі прыляціць шукаць хворых птушак крылаты санітар гарадоў і вёсак — шуляк-карагольчык.

Кармушкі трэба штодзённа ачышчаць ад шалупіння, смецця і снегу.

Маленькія кармушкі з дахам і пластыкавыя бутэлькі дапамагаюць выжыць зімой карысным для горада насякомаедным птушкам. Спецыяліст па экалагічнай адукацыі грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны» Руслан Шайкін лічыць, што карміць варон, сарок і галубоў у гарадах не трэба. Гэтыя птушкі заўсёды адшукаюць сабе корм каля сметнікаў, таму колькасць папуляцый іх у населеных пунктах зараз вельмі вялікая.

Гарадскія таты сёння не заўсёды маюць час і ўменне, каб зрабіць кармушку самастойна. Іх зараз можна купіць на рынках па 7—15 тысяч рублёў. Шыкоўныя вялікія кармушкі ў спецыялізаваных магазінах каштуюць ад 15 да 30 тысяч рублёў.

Сяргей КУРКАЧ.

Тусоўка

Зоркі выйгралі «дуэль» з журналістамі
(ПАДЧАС ЗМАГАННЯ НІВОДНЫ ЎДЗЕЛЬНІК НЕ ПАЦЯРПЕЎ)

Звычайна ў нас як прынята? Зоркі шоу-бізнэсу выступаюць у больш ці менш вялікіх кампаніях, прадстаўнікі СМІ, хоць і прыходзяць на канцэрты, але пішуць не пра творчыя дасягненні, а пра нейкія эксклюзіўныя (пажадана «смажаныя») падрабязнасці. У абсалютна мірнае суіснаванне першых і другіх верыцца з такой жа цяжкасцю, як у бяскроўныя «пасядзелкі» льва і ягняці. Аднак, аказваецца, бывае і такое... Днямі знакамітыя беларускія выканаўцы, акцёры, дызайнеры сустрэліся з журналістамі ў сяброўскай атмасферы прэс-клуба «PRESSтыж» і клуба «Bronx», каб... пайграць у більярд. Атрымаўся першы турнір па рускаму більярду «Зорная піраміда».

Адклаўшы мікрафоны, дыктафоны і блакноты — зрэшты, не вельмі далёка — карэспандэнты і рэдактары вядучых друкаваных і электронных СМІ Беларусі ўзброіліся кіямі. Задача ставілася няпростая — высветліць, хто ўсё ж мацнейшы ігрок у рускі більярд. Прычым гульня ішла не па прынцыпу «кожны сам за сябе». Кожная каманда складалася з 14 чалавек, якіх арганізатары турніру імгненнай жараб'ёўкай разбілі на пары. За два раунды па паўгадзіны кожны патрэбна было выйграць, — ці, у горшым выпадку, прайграць з гонарам. І спадзявацца на няведанне сапернікамі правілаў гульні не выпадала — бо судзіў сустрэчу, між іншым, прафесіянал — суддзя нацыянальнай катэгорыі РБ Дзмітрый Рысявец.

У «зорнай» камандзе былі заўважаны спевакі — браты Дзмітрый і Георгій Калдуны, Аляксей Хлястоў, Пётр Елфімаў **(на фота)**, Алеся, Галіна Шышкова, Кірыл Клішэвіч (гурт «Тяни-Толкай»), артысты — Аляксандр Вергуноў, Генадзь Давыдзька, дызайнеры — Саша Варламаў, Уладзімір Цэслер, а таксама галоўны КВЗшнік Беларусі Андрэй Мукавозчык, знакаміты фітнэс-трэнер Святлана Кашыцкая, капітан каманды элітарнага клуба «Што? Дзе? Калі?» Алесь Мухін. Працістаялі ім у абароне інтарэсаў СМІ, напрыклад, гендырэктары: ЗАТ «БелКП-Прэс» — Марына Стацэнка, Першага музычнага канала — Валерый Краўчук, беларускага партала TUT.BY — Кірыл Валошын, вядучая праграмы «Добрай раніцы, Беларусь!» Святлана Бароўская, генеральны прадзюсар «Альфа Радыё» Сяргей Ражкоў, галоўны рэдактар газеты «Антэна» Сяргей Маліноўскі і г.д. Прычым, калі прэса ў асноўным толькі гуляла, артысты яшчэ і працавалі. Дзіма Калдун, напрыклад, выйшаў на сцэну са словамі «Гэта песня выйграла нацыянальны адбор на «Еўрабачанне» і, я спадзяюся, усё ж прагучыць на конкурсе» — і выканаў сваю конкурсную «Work Your Magic», вакол якой зараз столькі спрэчак. (Дарэчы, сёння раніцай з сайта паэта Карэна Кавалерана знікла заява аб тым, што ён забараняе выкарыстоўваць тэкст песні, і з'явілася такая інфармацыя: «вядуцца інтэнсіўныя перамовы, вынікам якіх стане дамоўленасць, якая абавязкова задаволіць усіх». — **Аўт.**). Нават нягледзячы на праблемы з апаратурай, сумненняў у тым, што Дзіма спявае жывуцом і спявае класна, ні ў кога не засталося. Праўда, сам выканаўца быў не вельмі задаволены:

— Там на сцэне нічога не чуваць, лепш бы я ў «плюс» спяваў! — з сэрцам кінуў Дзіма. Зрэшты, ніхто не стаў асуджаць яго за залішнюю эмацыянальнасць — у святле апошніх падзей і напружанага прома-тура, які пачнецца ўжо сёння.

Георгій Калдун выказванне брата ўлічыў, крыху пажартаваў, заручыўся падтрымкай публікі і выклаўся на сто працэнтаў — дзіва, як сцены клуба ўцалелі ад гэтага моцнага голасу. Мы не ўтрымаліся, каб не пахваліць:

— Можа, табе на «Фабрыку зорак-7» з'ездзіць, даць майстар-клас?

— А што, было б забаўна прайсці на «Фабрыку» разам з гэтымі дзецьмі. Каб мяне хоць на дзень з імі пакінулі...

— То яны ўсе хадзілі б строем, як у піянерлагеры!

— Вельмі можа быць, — рассмяяўся Жора. Дарэчы, ён у хуткім часе, відаць, папоўніць шэрагі прадстаўнікоў СМІ — разам з сябрам-КВЗшнікам спявак рыхтуе да запуску ранішнюю праграму на адной з беларускіх радыёстанцый, але падрабязнасці раней часу не раскрывае.

Адцягнуў увагу ігракоў на сябе і Пётр Елфімаў, выканаўшы на польскай мове песню «Дзіўны свет», якая ў свой час прынесла спеваку Гран-пры «Славянскага базару ў Віцебску» і ўскосна пацвердзіўшы, што якія б новыя зоркі ні запальваліся на эстрадным небасхіле, у Беларусі ён — спявак нумар адзін.

А вось Corriana ў турніры не ўдзельнічала ўвогуле, затое спецыяльна дзеля гэтага вечара прыдумала сабе новы вобраз і выканала з кампазітарам Леанідам Шырыным новую песню — штосьці падобнае на стылізаваны блюз, менавіта ў духу «Бронкса».

Пасля першага раунда журналісты вялі ў ліку 4:3, і многія балельшчыкі адпускалі з'едлівыя каментарыі, маўляў, гэта вам не спяваць. Але, як высветлілася, рана радаваліся. Невядома, ці бліскучыя выступленні выканаўцаў, ці майстэрства асобных «зорак» было таму прычынай, але выніковы лік сустрэч за більярднымі сталамі склаўся наступным чынам: 8:6 на карысць «зорак». Зрэшты, нездарма гэты турнір быў названы першым... Мо, яшчэ адыграемся. Усё адно ў пройгрышы ніхто не застанецца.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
Фота аўтара.

На конкурс апавяданняў

Валянцін КРЫЖЭВІЧ

БАЦЬКАЎ ГАРМОНІК

Хоць у чалавека і вялікі, доўгі век, але найбольш жыве ён імгненнямі, памятнымі яму. Пра такое шчаслівае імгненне, што стаілася яму ў спадчыне, атрыманай ад бацькі, і апавядае журналіст Валянцін Крыжэвіч, наш даўні аўтар, лаўрэат звяздоўскага конкурсу апавяданняў.

Віктар КАЗЬКО.

Летняе неба выглядала засмужаным, быццам падпечаным сонцам. Лёгкая сінеча прабівалася толькі ў зеніце, як купал неабсяжнага велічнага храма, што навісаў над вёскай.

На вуліцах панавала цішыня. І не таму, што мясцовых жыхароў гарачыня загнала ў цянёк. У вёсцы жылі адны пенсіянеры, якія толькі ў спрыяльнае надвор'е да першых вячэрніх камароў заседжваліся на пацямнелых ад дажджоў лаўках усцяж палісаднікаў.

Пятро, папрасіўшы адгул (ён працаваў у Аршанскім чыгуначным дэпо), прыехаў дні на тры ў родную вёску. І сам толкам не мог зразумець, чаму так нясцерпна захацелася пабываць на радзіме. Мо таму, што менавіта ў гэтыя дні тры гады таму тут памёр і пахаваны бацька, вядомы на ўсю акругу гарманіст Васіль Груздоў. Маці адышла ў лепшы свет яшчэ раней.

Малодшы брат Мікола асталяваўся ў Калінінградзе, старэйшая сястра Галя — у Гродне. Перакідваліся словамі зрэдзь толькі па тэлефону. Але гэта не наталяла душэўную смагу. Па-сапраўднаму станавілася спакайней на сэрцы толькі тады, калі Пятро прыпадаў да каранёў свайго роду. Звычайнага сялянскага роду, які спрадвеку, незалежна ад перамен уладаў, працаваў на зямлі.

Пятро сядзеў на ганку, праз шчыліны якога прабівалася трава. Слухаў, як на блізкім прырэчным лузе цягнуць сваю песню неўгамонныя цвыркуны-конікі, як шапоча лісце на бярозе, што вырасла на яго памяці каля хаты з малюсенькай семкі, прынесенай ветрам. І пакрысе з гэтых гукаў пачала акрэслівацца далёкая мелодыя, адтуль, з дзяцінства. Любімая мелодыя бацькі, якую ён часта граў на сваім гармоніку.

Пятро яшчэ малым любіў слухаць і назіраць, як грае бацька. Пералівістыя гукі, блішчастая перламутравая аздоба, чырвоныя палоскі, якія выглядалі паміж рэбраў мяхоў, калі бацька расцягваў іх, — усё гэта зачароўвала хлопчыка.

Крыху падросшы, Пятро аднойчы спытаў у бацькі:

— Слухай, тата, а як табе ўдаецца трапляць на патрэбныя гузікі гармоніка, нават не гледзячы на іх?

Васіль Груздоў ласкава паглядзеў на сына, крыху падумаў:

— Я над гэтым ніколі не задумваўся... Пальцы нібы самі ведаюць... Людзі кажуць, што слых у мяне музычны ад прыроды. Для кожнага гуку на гармоніку — свой гузік. А гарманіст збірае гэтыя гукі ў адзін ланцужок — і атрымліваецца мелодыя.

Пятро мала што зразумеў з тлумачэнняў бацькі, але захацелася навучыцца граць самому. Папрасіў аб гэтым бацьку.

— Што ж, паспрабуй, — адказаў той, — можа, і будзе толк...

І вучыць узяўся даволі незвычайным спосабам: садзіў сына сабе на калені, прывязваў яго пальцы да сваіх суровай ніткай, потым маці, пасміхаючыся, падавала гармонік — і пачыналася вучоба. Падпарадкоўваючыся рухам бацькавых пальцаў, пальцы Петруся знаходзілі халаднаватыя гладкія гузікі, цiснулі на іх — і гармонік, крыху «кульгаючы», выдаваў мелодыю.

Паступова пальцы Петруся сталі быццам самі запамінаць, на якія гузікі трэба ціснуць, ён ужо сам браў гармонік і паціху рыпаў на ім. Атрымлівалася ўсё складней і складней... Калі вучыўся ў восьмым класе ў суседняй, за шэсць кіламетраў, вёсцы, быў пастаянным удзельнікам школьнай мастацкай самадзейнасці, і мог «падабраць» на гармоніку любую мелодыю. Скарыўся яму і баян, але любімым інструментам заставаўся гармонік.

...Калі сонца чырвонай жураўлінай апусцілася за лес, палынна-сівымі пластамі, хоць нажом рэж, напоўз на прыціхлы луг туман. Час ад часу прабіваўся не вельмі музычны покліч драча: «Дыр-дыр, дыр-дыр...».

Пятро, абкасіўшы збольшага бацькоўскае падвор'е, зарослае бур'янам, падаўся спаць. У нежылой хаце, якую так ніхто і не купіў, пахла цвіллю і павуціннем. Але прагрэтая праз вокны сонцам пасцель была цёплай і ўтульнай. Тым не менш не засыналася. Недзе ў куце зацягнуў мелодыю ўжо не лугавы, а хатні цвыркун. Спачатку яна здавалася надакучлівай, але паступова, як калыханка, схіліла Пятра да сну.

Усю ноч яму сніўся бацька. То на лузе з касой, то ў полі за конным плугам, то ў рэчцы з сеткай-таптухай... Аднак больш — з гармонікам. Бацька граў на ім тую далёкую мелодыю, з дзяцінства, і пытаў Петруся:

— Ну як, сынок, яшчэ служыць табе мой гармонік?

...Аўтобус з райцэнтра прыходзіў у вёску раніцай толькі два разы на тыдні. Пятро ўстаў на досвітку, каб не спазніцца, — не шыбаваць жа тады пехатой тры кіламетры да шашы на спадарожную машыну. А з галавы не выходзіла бацькава пытанне, пачутае ў сне: «Ну як, сынок, яшчэ служыць табе мой гармонік?»

Справа ў тым, што адзінай рэччу, якую ўзяў Пятро пасля смерці бацькі, быў гармонік. Браў, бажыўся радні, што сабралася на хаўтурах: «Буду граць толькі на бацькавым гармоніку!». Прывёз інструмент дамоў у Оршу, паклаў у антрэсоль — і забыўся. Хрыплаватым ад старасці падаўся яму бацькаў гармонік, ды яшчэ і на некалькіх клавішах аслабелі спружынкі, і часам неспадзеўкі прабівалася непатрэбная нота.

Ад'язджаў Пятро з вёскі як ніколі раней — з пачуццём душэўнага неспакою. Гэтае пачуццё суправаджала яго ўсю дарогу, не пакінула і дома, у Оршы.

У першыя ж пасля паездкі ў вёску выхадныя дастаў з антрэсолі запылены бацькаў гармонік, асцярожна працёр яго мяккай тканінай, расцягнуў мяхі, кранууўшы пальцамі гузікі. І адразу патрапіў на хрыплаваты клавіш. «Усё, буду рамантаваць!» — рашыў для сябе.

На круглым стале ў зале падаслаў кавалак поліэтыленавай плёнкі і пачаў раскручваць дробныя шрубкі, якімі былі змацаваны скрынкі гармоніка, дзе жыла яго душа, паселеная ў тонкіх металічных пласцінках, што пад ціскам паветра з мяхоў вібрыравалі і нараджалі музыку.

Гармонікі Пятро ніколі не рамантаваў, але лічыў, што справа гэтая ўвогуле няхітрая: падумаеш — падцягнуць спружынкі, пачысціць пласцінкі-галасы, падціснуць мацаванні... Але калі стаў здымаць асноўную нясучую планку на правай каробцы гармоніка, маленькія спружынкі нечакана пасыпаліся на стол, заскакалі, як конікі, слізганулі з плёнкі на дыван.

Пятро ўважліва разгледзеў, куды што мацуецца, потым пачаў шукаць спружынкі. Крэкчучы, прысеў на кукішкі і стаў мацаць рукой у пушыстым ворсе дывана. Пасля нядоўгіх намаганняў зразумеў, што навобмацак усе спружынкі хутка не знойдзе, таму апусціўся на карачкі і стаў поўзаць па дыване, выглядваючы дробныя дэталькі.

За гэтым заняткам яго і заспела жонка Антаніна, якая вярнулася з магазіна.

— Ты што робіш? — спытала здзіўлена.

— Ды во, спружынкі ад бацькавага гармоніка шукаю. Рамантаваць стаў, а яны разбегліся...

— Вось прыдумаў! У цябе ж ёсць добры новы гармонік, навошта табе гэтая хрыпатая старызна?

— Прычым тут старызна?! — амаль крыкнуў ён. — Гэта бацькаў гармонік, і калі бацька памёр, то хай хоць гармонік са мной жыве...

І столькі дакору было ў голасе Пятра, што Антаніна не стала спрачацца, а толькі моўчкі паківала галавой.

Ледзь не паўдня Пятро шукаў спружынкі, чысціў затуманеныя латунныя пласцінкі галасоў, потым усё збіраў у адно цэлае. І вось гармонік, паблісківаючы пацьмянелым перламутрам, застыў нібы ў чаканні на стале. Пятро асцярожна ўзяў яго ў рукі, накінуў рэмень на плячо, расправіў мяхі, узяўшы акорд...

Гук атрымаўся на дзіва чысты, не сапсаваны сіпеннем пранікаючага праз шчыліны клавіш паветра. Пятро, настройваючы інструмент, паціху зайграў. Сам не ведаючы што. Даставаў з гармоніка музыку, якая паступова ператваралася ў тую далёкую, знаёмую з дзяцінства мелодыю, што так любіў бацька. Пятро і дагэтуль не ведаў, як яна называецца і хто яе склаў. Магчыма, гэта нават, як зараз кажуць, імправізацыя. Імправізацыя самога бацькі, сабраная ім па крупінцы з народных песень. Але ад гэтай музыкі станавілася неяк вусцішна ў душы.

У пакой зазірнула Антаніна. Прытулілася да вушака дзвярэй і заслухалася.

А Пятро граў і граў... І праз гукі музыкі да яго быццам даносіўся голас бацькі:

— Ну як, сынок, яшчэ служыць табе мой гармонік?

г. Чавусы.

Дэмаграфічная бяспека

Нараджаюць на Міншчыне ўсё часцей

Дзяцей на Міншчыне за леташнія адзінаццаць месяцаў нарадзілася на 6,7 працэнта больш, чым за такі ж тэрмін у 2005-м. Усяго 13 373 новыя грамадзяніны Беларусі з'явіліся на свет у цэнтральнай вобласці.

Стала менш выпадкаў смяротнасці сярод дзяцей ва ўзросце да аднаго года — з 6,8 да 5,3 на тысячу нованароджаных. Амаль ва ўсіх рэгіёнах Мінскай вобласці, за выключэннем пяці раёнаў, дзяцей з'яўляецца на свет, у параўнанні з мінулымі гадамі, усё больш.

І невыпадкова — дабрабыт людзей з'яўляецца галоўнай мэтай дзяржаўнай дзейнасці. Таму абласныя выдаткі менавіта на сацыяльную сферу складаюць большую частку бюджэту, і павялічваюцца, згодна з планам, на пяць працэнтаў кожны год. Моладзь зацікаўлена ў тым, каб ствараць сям'ю і нараджаць дзяцей. У кожным раёне вобласці распрацавана праграма па прадастаўленню жылля маладым сем'ям, у сельскай мясцовасці і горадзе ўжо «працуюць» праекты па вырашэнню пытанняў з чаргой на жыллё, ільготнымі крэдытамі і г.д. А шматдзетным сем'ям, у якіх выхоўваюць трое і больш дзяцей, гарантаваны дом ці кватэра.

Акрамя таго, у вобласці паніжаецца і агульны паказчык смяротнасці сярод насельніцтва. Як паведамілі карэспандэнту газеты ў Мінскім аблвыканкаме, колькасць людзей, якія пайшлі з жыцця, за адзінаццаць месяцаў мінулага года панізілася на 2,5 працэнта і склала каля 22 тысяч чалавек. Разам з тым, пакуль захоўваецца тэндэнцыя перабольшвання смяротнасці над нараджальнасцю на восем з паловай тысяч чалавек (гэта 1,6 працэнта).

Нагадаем, што па даных на 1 снежня мінулага года на Міншчыне пражывае 1 мільён 467 тысяч 500 чалавек.

Дзмітрый АЛЬФЕР.

Хто каго?

«ЯК МАШЫНА СТАНЕ КОЛАМ: НІ ЎПЕРАД НІ НАЗАД — ВЫ НЕ ПОЎЗАЙЦЕ НАЎКОЛА, А...»

Добра той дзень пачынаўся — чытачка пазваніла. Спытала: «Дык што вы там самі сабе думаеце? Мужыкоў пад машынай кінулі і што — хай прападаюць? Грэх жа!»

Каемся: грэх і насамрэч! Бо, папершае, колькі тых мужыкоў... «на дарозе валяецца» — раз, два і болей няма. Астатніх — падабралі даўно...

Кабета адна, чулі, у хлебны пайшла, бачыць — мужчынка ля прыступак ляжыць. Думае: «А ён нішто сабе... Дадому прывесці, абмыць — да раніцы, глядзіш, праспіцца і жыць можна будзе...» Рашыла ўжо: хлеба вазьму, буду назад ісці і... Купіла, выходзіць — а таго мужчыны і след прастыў — нямашака: можа, сам устаў, можа, апярэдзіў хто і падняў...

Карацей, паглядзела кабета на тое месца, дзе толькі што быў і сама пра сябе падумала: «Во дурніца я, во дурніца — паўгода хлеба не ела ці што?».

Яшчэ адна быль. З канверта ўжо. Аўтатраса, значыць. Аварыя. Ды такая, што Божа барані: машына, бедная, ушчэнт разбіта. Але ж пасажыры ўсе — муж, жонка, дзеці, — жывыя-здаровыя, як быццам. Цешча толькі... Ці не розумам кранулася — ходзіць вакол таго, што машынай было, у ладкі пляскае і прыгаворвае: «Слава Богу, Слава Богу! І мы ўсе жывыя, і ён... жанчын благіх катаць не будзе».

Зрэшты, гэта так — блізка да пазначанай тэмы, але ж не тое. Тое — нашы чытачы выдаюць — у рамках прывычнага ўжо конкурсу на лепшы подпіс да здымка і (па завядзёнцы) — вершамі. А таму — уступ... Першы. Ад жонкі і мужа Астроўскіх з Мінска:

Беларус наш
з плённай працы
Стаў пакрыху абжывацца
І «жалезнага каня»
Ён сядлае спакваля...
З год гайсае вершнікóм,
*А на дрýгі — **пад** канём.*

Уступ другі (на галашэнне нечым падобны. — **Аўт.**) ад сп. Ульянавай з Нясвіжа:

За мяжой купіў аўто,
ды зусім не новае
Аддаў баксаў за яго
тысяч сем. З паловаю...
З форсам ехаў ён дамоў,
думаў, пашыкуе
Яно ж стала тут калом —
Месяц рамантуе.

Доўга... У прафесіяналаў гэтай справы, атрымалася б, канешне, хутчэй. Але ім — плаціць трэба. А дзе грошыкі браць?.. Няма адказу. Ёсць — горкае прызнанне ад сп. Дубовіка з в. Арэшкавічы Бярэзінскага раёна:

Ох, і рады былі з Надзяй,
Як купілі гэту «Аўдзі»!
Ліха толькі — легкавушка
Смокча грошы, як цялушка.

На што? Канкрэтна... Ды ці вам казаць?

Усё жыццё сваё «струбіў» —
Іншаземны «Форд» купіў...
Недахоп — толькі адзін:
Вельмі любіць «Форд» бензін, — зазначае сп. Федарака са Скідаля.

Пра другі артыкул расходаў піша сп. Чыгрынава з в. Забалацце Вілейскага раёна:

Колькі шыку, колькі бляску —
Не машына, проста казка!
Год паездзіў — і не рад,
Бо не пройдзе тэхагляд.

Пра трэці (артыкул расходаў) — узгадвае сп. Дубовік:

Не зайздрошчу я кіроўцам,
Хоць заўзяты іх кліент:
То іх цягнуць на вяроўцы,
То штрафуе нейкі «мент».

Дадайце да гэтага расходы на гараж, стаянку, запчасткі... гарэлку. Прычым тут яна? Ну, як жа:

У любой машыне штось
Паламацца можа.
Як бутэлька ў цябе ёсць, —
Ой як дапаможа! —

дзеліцца вопытам сп. Астроўскі.

Але ж расходы расходамі, а найгорш, што ад паломак тых нервы гарáць, у чалавека — знешні выгляд псуецца:

Каб не думаў пра машыну,
Не нажыў бы ён маршчынаў.

І ногі б здаравейшыя былі:

Як сэрвіс стаў не па кішэні,
*Скрывавіш, брат, **свае** калені...*

Сп. Вінаградаў з Бабруйска ім, праўда, больш вартае месца знайшоў:

На каленях ля машынак
Нашы хлопцы ўсё часцей...
Каб вось гэтак ля жанчынак,
Больш было б у нас дзяцей!

Высакародная мэта! Дзеля яе... Чаго толькі не зрабіў бы!

Тут — сістэма бі-бі-сі:
Метр едзеш — два «нясі».
Дык, мо, хлопцы гэта «...МО»
Здаць пара ў металалом? —

ставіць пытанне сп. Федарака.

І мае ж рацыю. Асабліва, калі ведаць, якое расчараванне перажыла адна маладзічка! Пра яе (ці за яе... Яна — дагэтуль плача) сп. Астроўскія пішуць:

Купіў мілы «Мерседэс»
І завёз мяне ў лес.
А ў лесе — й не абняў...
«Мерседэс» рамантаваў!

Ну гэта ўжо зусім... Не па-мужчынску — не лагічна, не разумна. Разумней было б (Юрый Вінаградаў піша):

Як машына стане колам:
Ні ўперад, ні назад —
Вы не поўзайце наўкола,
А каленам ёй... Пад зад.

Уявілі? Біць — не раім. А пад чым, як кажуць, і падпісаліся б, дык перад мудрымі радкамі сп. Гудачковай з Жыткавічаў:

Каб вось гэтак не ляжаць
(Чытачам для смеху),
«...МО» дай Бог рамантаваць
***Перад** тым, як ехаць.*

І дай Бог — па добрай дарозе... А то —

Справа — лужа, злева — яма,
І не ўздумай ехаць прама —
Там бугор, бы ў горле костка...
Не язда, пакута проста!
І за гэтыя «рагаткі»
З нас, браткі, бяруць падаткі.

Плацім... Нікуды не дзенемся, калі... грошы знойдзем. Гэтыя ж мужыкі (па меркаванню сп. Гудачковай):

Сёмы раз паўзуць пад «тачкай» —
Не знайшлі, пакуль, заначку!

Бяда...

А значыць, чыстую праўду піша сп. Дзмітрава з Гомеля:

Далікатная ў нас тэма:
Ёсць машына —
ёсць праблема.
З ёй змагайся, упірайся,
Як ля жонкі, завіхайся,
Бо без клопату і ўмення
Будуць бедныя калені.

Але закончыць гэты агляд хацелася б нечым больш аптымістычным. Таму:

Хай бяжыць, бяжыць дарога...
Не гаруйма, брат, нідзе,
Бо адзін шафёр другога,
Не пакіне ў бядзе!

Дай Бог! Удачы вам. У дарозе. І на новым этапе конкурсу (здымак, як вы зразумелі, дадаецца). А вось што датычыцца старога (там, калі помніце, мужчына ў баразне ляжаў, бульбу ў кашы «скрыжоўваў», ці дзяліў...), то лепшыя радкі пра яго (па меркаванню вялікага чытацкага журы) прапанавалі Вальдэмара Шышко і Валерый Гаўрыш з Пастаўшчыны, Любоў Чыгрынава з Вілейшчыны, Яўгенія Шыбут з Капыльшчыны, Валянціна Гудачкова з Жыткавічаў і Уладзімір Лясун з в. Каменны Барок. З чым не магло не пагадзіцца малое рэдакцыйнае журы. Таму прыз у выглядзе падпіскі на дарагую (сэрцам) «родную газету на роднай мове» на другі квартал 2007 года накіроўваецца на Бярэзіншчыну.

Усім астатнім (апроч падзякі) не лішні напамін: калі ласка, пішыце коратка (па ўмовах конкурсу — не больш за 8 радкоў), не лянуйцеся перачытаць і паправіць. А галоўнае — думаць. Над тым, што чуеце і бачыце. У тым ліку — на конкурсным здымку.

Валянціна ДОЎНАР.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Тыя, што нас берагуць

БЕРАЖЫ ВАС БОГ І ПОЛЫМЯ СВЕЧКІ!

(Працяг. Пачатак у нумары за 2 лютага.)

«Грамніца»

Звычайна свечкі-**грамніцы** людзі рыхтавалі загадзя. Тыя, хто трымаў пчол, выплаўлялі самыя вялікія свечкі, у каго іх не было — куплялі жоўты воск у краме або ў знаёмых пчаляроў. М.Я. Нікіфароўскі адзначаў, што грамнічныя свечкі былі «такога памеру, які дазваляў бы схаваць яе на грудзях пад верхняй вопраткай або ў рукаве і такім чынам утаіць ад чужых прысутнасць свечкі». Ён жа адзначаў, што свечка, памеры якой карацей за пяць вяршкоў (22 см) і таўшчынёй менш за мезены палец, не лічылася «грамніцай» і не магла надзейна засцерагчы яе ўладальнікаў. Найбольш тыповыя памеры былі наступныя: даўжыня павінна быць прыкладна 10 вяршкоў (44 см), а таўшчыня — тры чвэрці вяршка (каля 3,5 см). Такія памеры былі абумоўлены практычкай гаспадарчай дзейнасці і той колькасцю абрадавых сітуацый, у якіх грамнічная свечка выступала ключавым атрыбутам.

Сёння хіба толькі пчаляры здольны зрабіць сапраўдную свечку-грамніцу адпаведных памераў. Часцей за ўсё свечкі купляюць у храмах, аднак у сувязі з тым, што яны значна меншых памераў, то іх раяць браць тры і пераязваць «васьмёркай» пасмачкай вычасанага лёну.

З моманту асвячэння (заканчэння спецыяльнага абрадавага дзеяння, усходам Сонца) у храме і правядзення адпаведнага рытуалу дома той ці іншы святочны атрыбут пераўтвараўся ў сакральную рэч, якая, з аднаго боку, магла па-рознаму спрыяць чалавеку, сям'і, гаспадарцы, а з другога — станавілася аб'ектам празмерных дамаганняў людзей, звязаных з чорнай магіяй. Напрыклад, перавяслы, якімі звязалі рукі і ногі нябожчыку, спрыялі лячэнню захворванняў суставаў тых жа рук і ног. Аднак іх магічнае выкарыстанне ў начны час магло прывесці да розных бедаў у сям'і памёршага. Якраз таму знаўцы тайных ведаў раілі: сямейны абярэг таксама трэба сцерагчы, каб ён не патрапіў у чужыя рукі. Да ліку сакральных атрыбутаў адносілася і грамнічная свечка. На працягу года яе захоўвалі ў чырвоным куце за абразамі або ў куфэрку, у якім з правага боку была спецыяльная палічка або збітая з дзвюх дошак скрынка, дзе захоўваліся нажніцы, катушкі нітак, напарстак, паперы (дакументы), бабуліны пацеркі і іншыя сямейныя рэліквіі. Існавала павер'е: каб злыя духі не ўкралі гаючую і засцерагальную моц «грамніцы», яе трэба было трымаць далей ад чужых вачэй, каб ніхто не ведаў, дзе яна схавана, і нават не здагадваўся, што яна ёсць у хаце.

Выкананне рытуальных дзеянняў у дзень святкавання Грамніц

Неабходна адзначыць, што «грамніца» была ўніверсальнай абрадавай рэччу, яна выконвала ролю абярэга, амулета і нават талісмана.

- Пасля вяртання дадому гаспадар неадкладна даставаў свечку, жонка запальвала яе і адбываўся незвычайны, але абавязковы абрад агністага крыжавання. Спачатку бацька абпальваў крыжападобна валасы на сваёй галаве, потым жонцы і ўсім астатнім членам сям'і па ўзросту. Па чарзе, пачынаючы ад старэйшых, да яго падыходзілі ўсе члены сям'і і судакраналіся з полымем, тым самым быццам бы далучаючыся да жыццядайнага нябеснага агню, які знішчае ў чалавеку ўсю брыдоту.
- Пасля «вогненнага асвячэння» ўсіх дамачадцаў бацька ў суправаджэнні дзяцей абыходзіў усе куты хаты, зноў-такі крыжападобна выпальваючы нячыстую сілу. Знакам такога «выпальвання» былі чорныя крыжы, якія заставаліся на бэльках або дзвярах.
- Затым ён выходзіў у двор і выконваў той жа самы абрад ва ўсіх гаспадарчых пабудовах, за выключэннем лазні.
- Акрамя гэтага, у некаторых рэгіёнах выконвалі наступнае рытуальнае дзеянне: у хлеў неслі грамнічную свечку і ламалі-разразалі яе на столькі частак, колькі жывёлін там было. Такое дзеянне надзейна захоўвала хатнюю жывёлу ад сурокаў.

Дбайныя гаспадыні не абміналі такое вялікае свята для выканання асобных рытуальна-магічных дзеянняў, скіраваных на паляпшэнне дабрабыту і перасцярогу дамачадцаў:

- Курам давалі больш аўса, каб яны лепш несліся, а яйкі былі больш смачнымі. Прыказка сведчыла: «Кармі курэй аўсом — вясной і летам будзеш з яйцом».
- Вярнуўшыся дадому пасля вячэрняга набажэнства, гаспадар трос садовыя дрэвы, каб яны далі багаты ўраджай пладоў.
- Традыцыя забараняла ў гэты дзень адпраўляцца ў далёкую дарогу. Напрошваецца прамая аналогія з Калядамі, калі ў першы вечар пажадана было ўсім сядзець за сямейным сталом. Праз кароткі прамежак часу пачнецца Вялікі пост, таму лічылася абавязковым сем раз паесці ў гэты дзень.
- Старыя людзі раілі: «Грамнічная свечка не падлягае пазычанню, як і агонь, нават у блізкія дамы сваякоў, родных асоб, што жывуць у іншай сям'і».
- У дзень Грамніц у храмах асвячалі не толькі свечкі, але і ваду. Па ступені значнасці грамнічная вада лічылася на адным узроўні з той, якую бралі на Вадохрышча. Ваду даволі часта выкарыстоўвалі адначасова са свечкай. Калі хлопец ішоў служыць у войска, то маці з бацькам акраплялі яго на выхадзе з хаты свянцонай вадой і ўголас гаварылі наступныя словы: «Божухна, захавай цябе».

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

(Працяг будзе.)

Анталогія беларускай песні

ОЙ, ГОРА-БЯДА

СЛОВЫ Зіновія ПРЫГОДЗІЧА
МУЗЫКА Алега ЧЫРКУНА

Усё мне нялюба, усё мне няміла,
Каханая зноў
пра спатканне забыла,
Сяджу адзінокі пад сумнай вярбой,
І сэрца спавіта панурай журбой.

Прыпеў:

Ой, гора мне, гора, ой, гора-бяда.
Душу ледзяніць, як з крыніцы вада.
Ой, гора мне, гора, ой, гора-бяда.
Дзе ружы цвілі, парасла лебяда.

Прапала спатканне,
загублены вечар.
Ці будзе яшчэ
ў нас з табою сустрэча?
Бо той, хто кахае, той не забывае,
А хто забывае — хіба ж ён кахае.

Прыпеў.

Схілілася долу
вярба над крыніцай,
А мне, падкажы,
да каго прыхіліцца?
Каму расказаць пра пакуты мае,
Што сэрца баліць і жыцця не дае.

Прыпеў.

А мо ў тым загадка
натуры жаночай —
Рабіць не заўсёды,
што сэрцайка хоча.
Навошта загадкі тут, не разумею,
Ды крыўды таксама
трымаць не ўмею.

Прыпеў.

У 2004 годзе рэпертуар ансамбля народнай музыкі «Свята» папоўніўся новай лірычнай песняй «Ой, гора-бяда», якую напісалі Зіновій Прыгодзіч і Алег Чыркун. Салісты-вакалісты Вячаслаў Статкевіч і Святлана Байдак разам з калектывам стварылі запамінальны музычна-сцэнічны абразок, які ўдала перадае і характар песні, і душэўныя перажыванні закаханага хлопца.

Мастацка-вобразнымі сродкамі песня «Ой, гора-бяда» блізкая да фальклорных твораў, таму вельмі ўсхвалявана ўспрымаецца слухачамі. Пра гэта і паведаміла Святлана Шаўцова, удзельніца мастацкай самадзейнасці аграгарадка «Пальмінка» Гарадоцкага раёна, калі звярнулася з просьбай надрукаваць тэкст і ноты песні. Ёй вельмі падабаецца ансамбль «Свята», беларускія песні ў яго выкананні. І яна жадае ўсім спяваць беларускія народныя і аўтарскія лірычныя творы і актыўна прапагандаваць іх.

Міхась ШАВЫРКІН.

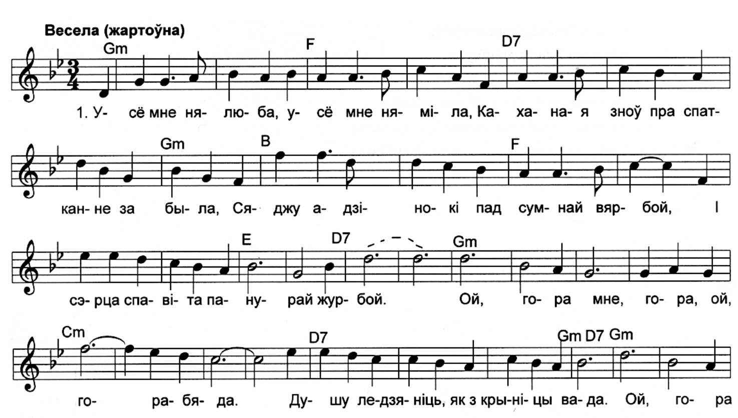

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

Стральцам — быць упэўненымі ў сабе, а Рыбам — пазбягаць дыктатарскіх замашак

АВЕН. У вас будзе выбар: узяць адпачынак ці рэалізаваць творчыя планы. Кардынальныя і ў той жа час пазітыўныя перамены ў жыцці будуць залежаць ад умення належным чынам паказаць свае здольнасці. У пачатку тыдня максімум, што вы зможаце, — гэта падтрымліваць свае справы на належным узроўні і аператыўна дзейнічаць пры крайняй неабходнасці. Але, пачынаючы з серады, удача будзе плыць вам у рукі: галоўнае — не ленавацца.

ЦЯЛЕЦ. Работа ды работа, але ж гэты тыдзень — час вашага росквіту. Ну што ж, давядзецца расходаваць яго на працоўныя подзвігі. Вам будзе спадарожнічаць удача ў важных знаёмствах, сустрэчах і паездках. Людзі, якія ўвойдуць у ваша жыццё на гэтым тыдні, прапануюць свежыя ідэі і адкрыюць новыя перспектывы. Ваш аўтарытэт значна ўмацуецца, што створыць аснову для станоўчых змяненняў у службовым ці грамадскім становішчы. Гэты тыдзень абяцае быць на рэдкасць выніковым і шчодрым на прыемныя сюрпрызы. У панядзелак неабходна адстаяць свае цудоўныя ідэі. У аўторак будзьце больш уважлівыя да таго, што вы гаворыце ці збіраецеся сказаць. Небывалы творчы парыў можа ахапіць вас у пятніцу — і ўсё бліскуча атрымаецца.

БЛІЗНЯТЫ. Пачынаецца спрыяльная паласа. З'явіцца шанц для прасоўвання па службовай лесвіцы. Могуць узнікнуць новыя планы, перспектывы, ідэі. Зразумела, палепшыцца і настрой. Вас чакаюць прыемныя падзеі ў асабістым жыцці і ўвага процілеглага полу. У пятніцу магчыма павышаная чуллівасць і ранімасць, так што ўзмоцненыя сацыяльныя кантакты могуць прывесці як да станоўчых, так і да адмоўных эмацыянальных рэакцый.

РАК. У вас ёсць шанц завесці каштоўныя знаёмствы. Гэтаму будзе спрыяць ваш дар красамоўнасці і ўменне ўпэўніваць навакольных. У панядзелак не працуйце вельмі многа — дайце адпачынак розуму і целу. На рабоце давядзецца разлічваць толькі на асабістыя сілы і магчымасці. Калі адчуваеце, што стаміліся ад сустрэч і вам не хочацца зносіцца з людзьмі, — значыць, пара ў адпачынак, аднаўляць сілы і энергію. Вялікая верагоднасць з'яўлення шматлікіх зманлівых прапаноў. Пастарайцеся выбраць самыя лепшыя з іх. У суботу, калі абставіны дазваляюць, устройце сабе прыемны вечар.

ЛЕЎ. Асцярожнасць вам не зашкодзіць, бо можаце трапіць у заблытаную сітуацыю. У панядзелак можна разлічваць на дапамогу блізкіх людзей. Вы адчуеце прыліў сіл, якія неабходна прымяніць у стваральных мэтах. Успомніце пра свой дом, паклапаціцеся пра яго добраўпарадкаванне і ўтульнасць. Калі вас папросяць аб дапамозе, пастарайцеся не адмаўляць. Займіцеся самаадукацыяй і павышэннем прафесійнага ўзроўню. Выхадныя дні давядзецца прысвяціць разграбанню бытавых праблем, якія назапасіліся.

ДЗЕВА. Вам пажадана засяродзіцца на самых важных у дадзены момант справах. Абставіны могуць садзейнічаць таму, што вам давядзецца выбіраць, і гэты выбар будзе жыццёва неабходным. Давядзецца адстойваць свае інтарэсы ў адносінах з партнёрамі. Рэальна разлічвайце свае сілы: на рабоце пастарайцеся вырашаць толькі тыя праблемы, якія маюць да вас непасрэднае дачыненне. У аўторак пастарайцеся пазбягаць канфліктаў і авантур, яны могуць выклікаць страты. Субота — цудоўны дзень для рэалізацыі творчых планаў. Найбольш спрыяльным для вас днём на гэтым тыдні будзе пятніца.

ШАЛІ. Вы, як заўсёды (ну, амаль заўсёды), будзеце поўныя сіл і энергіі і гатовыя зрабіць адразу тысячу спраў, як ніколі абаяльныя і прывабныя. Удача, нібы залатая рыбка, плыве да вас у рукі, астатняе ж — у вашых сілах і магчымасцях. Дабіцца таго, чаго жадаеце, будзе значна прасцей, калі думаць на крок наперад. Пара ўзяць водпуск і добра адпачыць. Удалымі будуць паездкі за мяжу ці за горад. Вам неабходны спакой і адасабленне ў выхадныя. Агарадзіце сябе ад непатрэбных сустрэч.

СКАРПІЁН. Гэты тыдзень — час для ўмацавання ўнутранага стрыжня. Адчуеце сілу, якая дазволіць вам брацца за справы, якія раней выклікалі няўпэўненасць, быць больш гаварлівымі і разняволенымі ў любой сітуацыі. У аўторак зможаце выпадкова знайсці інфармацыю, якая была ўтоена, але вельмі важная для вас, якую можна і трэба выкарыстоўваць у сваіх мэтах. Серада — дзень, які не падыходзіць для прыняцця адказных рашэнняў, таму не варта прызначаць у гэты дзень дзелавых сустрэч. У нядзелю вы зможаце атрымаць доўгачаканы адказ на пытанне, якое даўно хвалюе: усё акажацца значна прасцей, чым вы ўяўлялі.

СТРАЛЕЦ. Не распыляйце каштоўныя сілы па дробязях. Будзьце ўпэўнены ў сабе: залішняя крытыка ўласных дзеянняў будзе зараз зусім не дарэчы. Раптоўна адчуеце, што ўнутрана крыху змяніліся. Магчыма, з-за гэтага вам стане сумна. Але ва ўсім ёсць свае светлыя бакі — у вас з'явіцца доўгачаканая магчымасць змяніць кола зносінаў. На панядзелак смела плануйце самыя розныя справы — ваш энергетычны патэнцыял будзе на вельмі высокім узроўні. У аўторак будзьце больш асцярожныя пры зносінах з калегамі па працы, уважліва правярайце інфармацыю, якая паступае, бо верагодны недакладнасці. У чацвер парадуюць пазітыўныя падзеі, якія неяк незаўважна прасачыліся ў ваша жыццё. Субота добра падыходзіць для нефармальных сустрэч. Вялікая верагоднасць таго, што большую частку гэтага дня давядзецца прысвяціць штодзённым справам. Нядзелю лепш правесці ў адасабленні і прысвяціць адпачынку.

КАЗЯРОГ. Удалы тыдзень для абнаўлення гардэроба. Асаблівых поспехаў на працы пакуль не прадбачыцца, затое творчы патэнцыял паступова пачне павышацца. У аўторак пажадана пазбягаць непатрэбных і малапрыемных сустрэч, інакш да канца тыдня можаце адчуць упадак сіл. Не старайцеся ахапіць неабдымнае, аб'ектыўна разлічвайце сілы ў сераду. Нядрэнна праверыць некаторых дзелавых партнёраў на надзейнасць. У пятніцу не выключана сутыкненне з бюракратычнай валакітай. Вольны ад іншых заняткаў час варта прысвяціць вывучэнню літаратуры па прафесіі. У суботу не варта пачынаць новыя справы.

ВАДАЛЕЙ. З завоблачных вышынь давядзецца спусціцца хоць бы на адну прыступку. Чым бліжэй да зямных спраў будзеце, тым больш шанцаў на поспех у рэальнасці, а не ў уяўленні. Паменш думайце пра этыку, мараль, прыстойнасці — і пабольш пра практычнасць тых ці іншых дзеянняў. У панядзелак не варта прымаць актыўную пазіцыю ў спрэчцы, лепш наогул пастарацца ў ёй не ўдзельнічаць. У чацвер не пазбягайце зносінаў, бо ўсе кантакты будуць спрыяльныя для вас. У пятніцу можа ажыццявіцца ваша даўняе жаданне. У суботу добра будуць удавацца спантанныя дзеянні — у гэты дзень можна паддацца раптоўнаму парыву і дзейнічаць інстынктыўна. Пазбягайце дзеянняў з альтруістычных намераў — дзякуй вам не скажуць.

РЫБЫ. На гэтым тыдні можна чакаць поспехаў у прафесійнай галіне. Адзіная перасцярога: старайцеся пазбягаць дыктатарскіх замашак і ўспрымайце спакойна парады навакольных людзей. Самым складаным днём тыдня будзе панядзелак: каб больш эканомна расходаваць свае сілы і нервы, варта сканцэнтравацца на якойсьці адной, найбольш неадкладнай задачы. Прысвяціце другую палову тыдня знаёмству і ўстанаўленню адносінаў з уплывовымі людзьмі. Далейшыя зносіны з імі дазволяць умацаваць ваша становішча на рабоце і адкрыюць для вас новыя магчымасці.

«МЕТАЛІЧНЫЯ ІДЭІ» Ў МІНСКУ

Днямі ў Мінску, у Нацыянальным музеі гісторыі і культуры Беларусі (вул. Карла Маркса, 12), адкрылася выстава «Металічны вернісаж». Свае творы выстаўляюць вядомыя кавалі Беларусі, Расіі, Літвы і Украіны.

Падсвечнікі, камінныя наборы, прадметы інтэр'еру, зброя і даспехі, мэбля, элементы архітэктурнага і ландшафтнага дэкору і яшчэ шмат цікавага можна ўбачыць на гэтай выставе. Сёння стала вельмі папулярным выкарыстоўваць такія вырабы ў дэкоры інтэр'ераў не толькі вялікіх катэджаў, але і звычайных кватэр.

— Справа ў тым, што сучасны чалавек хоча ўкладаць свае грошы ў «сур'ёзныя рэчы», — патлумачыў цікавасць да твораў з металу, якая апошнім часам імкліва ўзрастае, вядомы беларускі каваль Аляксандр Міхалевіч. — Каваныя вырабы амаль што вечныя, а калі яшчэ такая рэч з'яўляецца мастацкім творам, то яе не сорамна будзе і дзецям перадаць, а можа і ўвогуле прадаць, бо кошт любых мастацкіх твораў з цягам часу павялічваецца.

Канешне, размова ідзе не пра фабрычныя вырабы, а пра аўтарскія каваныя творы. Мастак прызнаўся, што пакуль ў Беларусі больш распаўсюджаныя прамысловыя вырабы з металу, але ў хуткім часе сітуацыя зменіцца, бо таленавітых мастакоў кавальскай справы ў нашай краіне становіцца ўсё больш. Упэўніцца ў гэтым можна на выставе, убачыўшы работы беларускіх кавалёў Юрыя Крушы, Юрася Мацко, Зігмунда Сабко і Юрыя Фурса.

Выстава «Металічны вернісаж» будзе працаваць да 20 лютага.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Прэм'ера

ІВАНАЎ ЗАГАВАРЫЎ ПА-БЕЛАРУСКУ...

У Рэспубліканскім тэатры беларускай драматургіі чарговая прэм'ера — пастаноўка драмы Антона Чэхава «Іванаў»

« — Слухай, бедалага… Тлумачыць табе, хто я — сумленны ці подлы, здаровы ці псіхапат, я не буду. Табе не ўдзяўбеш. Быў я маладым, гарачым, шчырым, недурным; любіў, ненавідзеў і верыў не так, як усе, працаваў і спадзяваўся за дзесяцярых, змагаўся з мельніцамі, біўся лбом аб сцены; не суразмерыўшы свае сілы, не разважаючы, не ведаючы жыцця, я ўзваліў на сябе ношку, ад якой адразу ж захрумсцела спіна і пацягнуліся жылы; я спяшаўся выдаткаваць сябе на адну толькі маладосць, п'янеў, узрушаўся, працаваў; не ведаў меры… І скажы: а ці можна было інакш? Нас жа мала, а работы многа, многа! Божа, як многа! І вось як жорстка помсціць мне жыццё, з якім я змагаўся! Надарваўся я! У трыццаць гадоў ужо пахмелле, я стары, я ўжо апрануў халат. З цяжкай галавой, з лянівай душой, стомлены, надарваны, надломлены, без веры, без любові, без мэты, як цень, сланяюся я сярод людзей і не ведаю: хто я, навошта жыву, чаго хачу?..».

... Прачытаеш такое, і здрыганецца сэрца, перахопіць дыханне. А пачуеш з вуснаў выдатных майстроў беларускага нацыянальнага мастацтва, пачуеш у «дзеянні» з тэатральнай сцэны — і наогул хочацца ...плакаць. Не ад сентыментальнасці сваёй душы, не ад яе чуллівасці... І нават не ад спагады да галоўнай дзеючай асобы... «Загінуў беззваротна! — крычыць герой са сцэны. — Перад табой стаіць чалавек, у трыццаць пяць гадоў ужо стомлены, расчараваны, раздаўлены сваімі нікчэмнымі подзвігамі; ён згарае ад сораму, здзекуецца над сваёй слабасцю... О, як узбунтоўваецца ўва мне гордасць, якое душыць мяне шаленства...».

Вялікім ён быў Майстрам псіхалагічнага аналізу стану душы чалавека, гэты Антон Паўлавіч Чэхаў(!). Настолькі вялікім і непараўнальным, што і сёння, праз не адно дзесяцігоддзе, яго героі не проста жывуць, але і прымушаюць да дзеянняў, дзейснасці, высноў...

Драме «Іванаў» — 118 гадоў. Аднак, нягледзячы на такі «паважаны» ўзрост твора, да яго пастаноўкі звярталіся вельмі і вельмі нямногія калектывы. Так, былі падчас напісання твора і гучныя, з сапраўдным звонам, прэм'еры, і шумныя рэкламныя публікацыі, аднак... Ці то сам час, а, хутчэй за ўсё, больш таленавітыя і адпаведныя «той» эпосе і «таму» грамадству іншыя творы Антона Паўлавіча (тыя ж «Чайка», «Тры сястры», «Вішнёвы сад», «Дзядзька Ваня»), «зацмілі» ягоныя ж, роздумныя і разважлівыя, больш таго — зарыентаваныя на далёкую будучыню, якой, дзякуй богу, стаў ужо наш час, п'есы.

Добра, што, хоць і надоўга, але ж — не назаўсёды!

...Адважыўшыся на пастаноўку чэхаўскага «Іванава», Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі «абазначыў» твор як адну з самых неадназначных п'ес класіка. І не без падстаў на тое... Бо ўжо тады, адразу пасля апублікавання і першай пастаноўкі яе, п'еса выклікала шумную палеміку і «возбудила разноречивые толки и мнения». Ужо ў маі 1889 года вядомы крытык А. Пляшчэеў паведамляў пісьменніку В. Караленку: «Одни превозносят пьесу до небес, другие страшно ругают...» Твор маладога драматурга А. Чэхава знішчалі як бяздарны такія вядомыя «ценители», як Г. Успенскі, М. Міхайлоўскі, той жа В. Караленка, шматлікія ананімныя аўтары «рэцэнзій» і «водгукаў»... М. Міхайлоўскі ў сваіх «Случайных заметках» так і адзначыў: Чэхаў, «будучи очень талантливым молодым писателем, написал плохую драму...».

Аднак жа былі і іншыя, куды больш рэальныя і аб'ектыўныя ацэнкі твора. Аглядальнік «Недели» Р. Дзістрэла паставіў Іванава «в ряды «героев времени», в ряды Онегиных, Печориных, Бельтовых и Рудиных...». Ён адназначна напісаў, што гэты вобраз з'яўляецца «лучшим выражением господствующего среди нас настроения и дает нам право причислить г. Чехова к тем художникам, которые умели схватывать и изображать внутреннюю физиономию сменяющихся поколений...».

Думаецца, лепш пра твор і не скажаш!

— Вялікая, шматузроўневая работа над драмай пачалася з перакладу яе на беларускую мову, — гаворыць мастацкі кіраўнік Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі, заслужаны дзеяч мастацтваў, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі і спецыяльнай прэміі Прэзідэнта рэспублікі «За духоўнае адраджэнне» прафесар Валерый Анісенка. — Гэту справу мы папрасілі зрабіць Уладзіміра Максімавіча Скарынкіна — аднаго з найбольш вядомых і таленавітых сучасных творцаў беларускай літаратуры, вядомых сваімі класічнымі перакладамі не толькі ў нашай краіне, але і далёка за яе межамі, у прыватнасці, у Італіі, дзе некалькі гадоў таму ён быў высока ўганараваны за пераклад на беларускую мову бессмяротнага Дантэ. І наогул да працы з беларускамоўным тэкстам драмы Чэхава мы падышлі з усёй адказнасцю. Кансультантам па мове, напрыклад, запрасілі выдатнага спецыяліста сцэнічнага маўлення прафесара Ілью Кургана, музычнае афармленне з ахвотай пагадзіўся выканаць кампазітар Уладзімір Кандрусевіч... Ну а тое, як «зрабілі» сваю справу выканаўцы роляў, меркаваць, як кажуць у такіх выпадках, не нам, а гледачам — самым галоўным і аб'ектыўным суддзям кожнай творчай справы...

Не ўдаючыся ў падрабязнасці, у так званы прафесійны разбор зробленай справы (яшчэ раз зазначу: справы такой шматабдымнай, працаёмістай, але ж — патрэбнай і, несумненна, удзячнай!) адзначу: чэхаўскі «Іванаў» набыў новае, і не толькі сцэнічнае, увасабленне і жыццё. Трэба бачыць, як самаададдана і ўпэўнена, шчыра і з вялікім мастакоўскім задавальненнем выконваюць «свае» ролі вядомыя майстры сцэны: Ігар Сігаў і Людміла Сідаркевіч, заслужаная артыстка рэспублікі Таццяна Мархель і Максім Панімачанка, Галіна Чарнабаева і Валерый Ласоўскі, Андрэй Дабравольскі і Ганна Арыніч-Анісенка... Зусім не «губляюцца», а, хутчэй за ўсё, наадварот — уносяць свежыя і новыя выканаўчыя матывы і ноткі ў пастаноўку чэхаўскай драмы, студэнты Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры Андрэй Шылько (выканаўца адной з вядучых роляў — маладога земскага ўрача Яўгена Львова), Вольга Бухта, Марыя Пятровіч — між іншым, выхаванцы Валерыя Анісенкі, прафесара гэтай вышэйшай навучальнай установы Беларусі.

Пастаноўкай «Іванава» Антона Чэхава Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі зноў засведчыў, што з'яўляецца сапраўднай лабараторыяй такой жа сапраўднай драматургічнай творчасці. Акцёры ў чарговы раз прадэманстравалі, што для іх высокае мастацтва — зусім не перашкода, а новы, чарговы крок да сапраўднага таленавітага майстэрства.

Анатоль МЯСНІКОЎ.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

БАЦЬКОЎСКІЯ КЛОПАТЫ

Мароз: сябар ці вораг

Нарэшце і да нас завітала сапраўдная зіма са снегам і марозам. Аднак да ўсеагульнай радасці прыбавілася і адчуванне трывогі, асабліва ў бацькоў, бо халадовыя траўмы — самыя распаўсюджаныя ў гэту пару года сярод дзяцей. І справа тут нават не ў марозным надвор'і, а ў асаблівасцях арганізма дзіцяці, якое можа абмарозіцца і пры нулявой тэмпературы.

І снег, і вецер, і... дыятэз

Вядома, само па сабе халоднае надвор'е не нагода, каб не выпускаць дзіця на вуліцу. Аднак неабходна мець на ўвазе, што менавіта зімой працяглыя прагулкі часта суправаджаюцца пераахаладжэннем. Пры моцным ветры з высокай вільготнасцю паветра прамачыць адзенне і абутак вельмі проста. А яшчэ неабходна ўлічваць і агульны стан здароўя дзіцяці. Калі яно стомлена школьнымі нагрузкамі ці перанесла нейкую хваробу, яго арганізм не зможа актыўна супраціўляцца холаду. А калі ў яго яшчэ ёсць і хранічныя скурныя захворванні, то яно ўдвайне схільнае да абмаражэння.

Адрознівайце насы па колеру

Напрыклад, вы бачыце, што ваша дзіця жвава гуляе, у яго румяны тварык. Хваляваца няма аб чым. Пачырваненне скуры сведчыць, што арганізм сам сябе абараняе: сасуды расшырыліся, і ўзмацніўся прыток крыві да тканак. Але калі вы заўважылі, што тварык пабялеў, — гэта першая прымета абмаражэння: сасуды звузіліся, і ахоўныя сілы арганізма згасаюць. Пры гэтым важна памятаць, што самі дзеці дрэнна кантралююць свой фізічны стан, таму праз пэўны час у іх могуць быць пашкоджаныя глыбокія тканкі рук, ног, твару. Запомніце асноўныя сімптомы халадовых пашкоджанняў, каб, пры неабходнасці, правільна аказаць дапамогу.

Пераахаладжэнне. Скура пабялела і анямела, аднак навобмацак застаецца мяккай і эластычнай.

Дрыжыкі з пачырваненнем скуры. Скура пачырванела і прыпухла, але застаецца мяккай.

Абмаражэнне. Скура набыла васковае ці сіняватае адценне. Пры далейшым уздзеянні холаду яна робіцца цвёрдай. Затым гэты ўчастак набудзе шэры колер і апухне.

Дапамагаючы, не нарабіце шкоды

Калі вы заўважылі якія-небудзь з пералічаных сімптомаў, неадкладна прымайце меры. Пры гэтым пазбягайце распаўсюджаных памылак.

1. Не прымушайце дзіця энергічна рухацца, каб сагрэцца. Гэта справе не дапаможа, аднак можа прычыніць боль.

2. Не расцірайце пашкоджаныя ўчасткі рукамі, рукавічкамі, а тым больш снегам. Ад гэтага скура траўміруецца і можна занесці інфекцыю.

3. Не саграваце дзіця пры дапамозе гарачай грэлкі, ля батарэі ці печкі. Паколькі скура страціла адчувальнасць, яе лёгка апячы.

Што раіць доктар

Калі абмарозіліся нос, шчокі ці кончыкі вушэй, асцярожна разатрыце гэтыя ўчасткі тампонам, намочаным спіртам ці гарэлкай.

А самы эфектыўны сродак для аднаўлення кровазвароту ў тканках — цёплая ванна. Пачынаць трэба з тэмпературы 36—37°, затым паступова давесці яе да 40° . Ванну трэба прымаць не менш чым паўгадзіны, асцярожна падліваючы гарачую ваду. Як толькі скура пачырванее і, на жаль, з'явіцца боль, прама ў вадзе можна зрабіць лёгкі масаж, а пасля ванны на пашкоджаныя ўчасткі налажыць павязкі з марлі і тоўстага слою ваты, якія зверху накрыць цэлафанам. Пакуль дзіця адаграваецца ў ванне, дайце яму шклянку моцнага, цёплага, салодкага чаю.

Увага! Калі на працягу 10—20 хвілін цеплавая працэдура не дала выніку, выклікайце «хуткую дапамогу».

-2384-

З марозам на «ты»

Было б лепш, калі б вам ніколі не давялося прымяняць свае веды аб першай дапамозе пры абмаражэнні. Таму пастарайцеся папярэдзіць зімовыя непрыемнасці з дзецьмі.

❄ Выпраўляючы дзіця на вуліцу, апранайце яго па прынцыпу капусты: майка, кашуля, лёгкі світэр, цёплы світэр... Паміж імі застаюцца паветраныя праслойкі, якія добра захоўваюць цяпло.

❄ Верхняе адзенне павінна быць непрамакальным.

❄ У чаравікі пакладзіце цёплыя вусцілкі, шкарпэтак павінна быць двое — баваўняныя і шарсцяныя.

❄ Перавагу аддавайце рукавічкам, пакрытым воданепранікальнай тканінай. Яны лепшыя за пальчаткі, няхай нават футравыя.

❄ Перад выхадам на вуліцу добра накарміце дзіця, а калі мяркуецца працяглая прагулка, вазьміце з сабой тэрмас з гарачым чаем, а таксама запасныя шкарпэткі і рукавічкі.

РУКАДЗЕЛЛЕ

Сунічная паляна

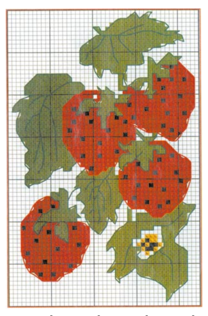

Часу на вышыванку, узор якой прапануем вашай увазе, спатрэбіцца роўна столькі, колькі вы самі захочаце ўдзяліць гэтаму прыемнаму занятку. Затое потым, у любы сезон, у любое надвор'е, у вас у доме з'явіцца свая ўласная «сунічная паляна», якая будзе нагадваць аб цёплым сонечным леце.

Вышыванка наша, можна сказаць, «безразмерная»: хочаце — раскіньце на беласнежным полі 3—4 яркія ягады — атрымаецца стыльна і элегантна. Хочаце — усейце ўсю «паляну» сакавітымі суніцамі, быццам рассыпалі цэлы кошык — таксама будзе вельмі прыгожа, весела, нават апетытна. Не толькі колькасць матываў лёгка мяняць па свайму жаданню, але і памеры работы: у залежнасці ад выбранага маштабу гэтыя ўзоры можна скарыстаць для такіх розных па велічыні вырабаў, як настольнік, сурвэтка, навалачка для падушкі, мяшочак для хлеба і г.д.

Для работы вам спатрэбяцца: белая тканіна буйнога пляцення ці канва (дэталі для будучага вырабу выражце з прыпускам на швы, зрэзы апрацуйце), пяльцы, ніткі мулінэ чырвонага, зялёнага, цёмна-зялёнага і чорнага колераў у два складанні.

Дакладна па схеме размясціце малюнак і пачынайце вышыванне. Калі работа будзе зроблена, старанна адпрасуйце вышытыя дэталі праз вільготную тканіну, дайце высахнуць, пасля чаго злучыце іх, калі планавалі зрабіць чахол, навалачку, ці апрацуйце краі, калі вышывалі настольнік, сурвэтку.

-2385-

СКАНВОРД

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

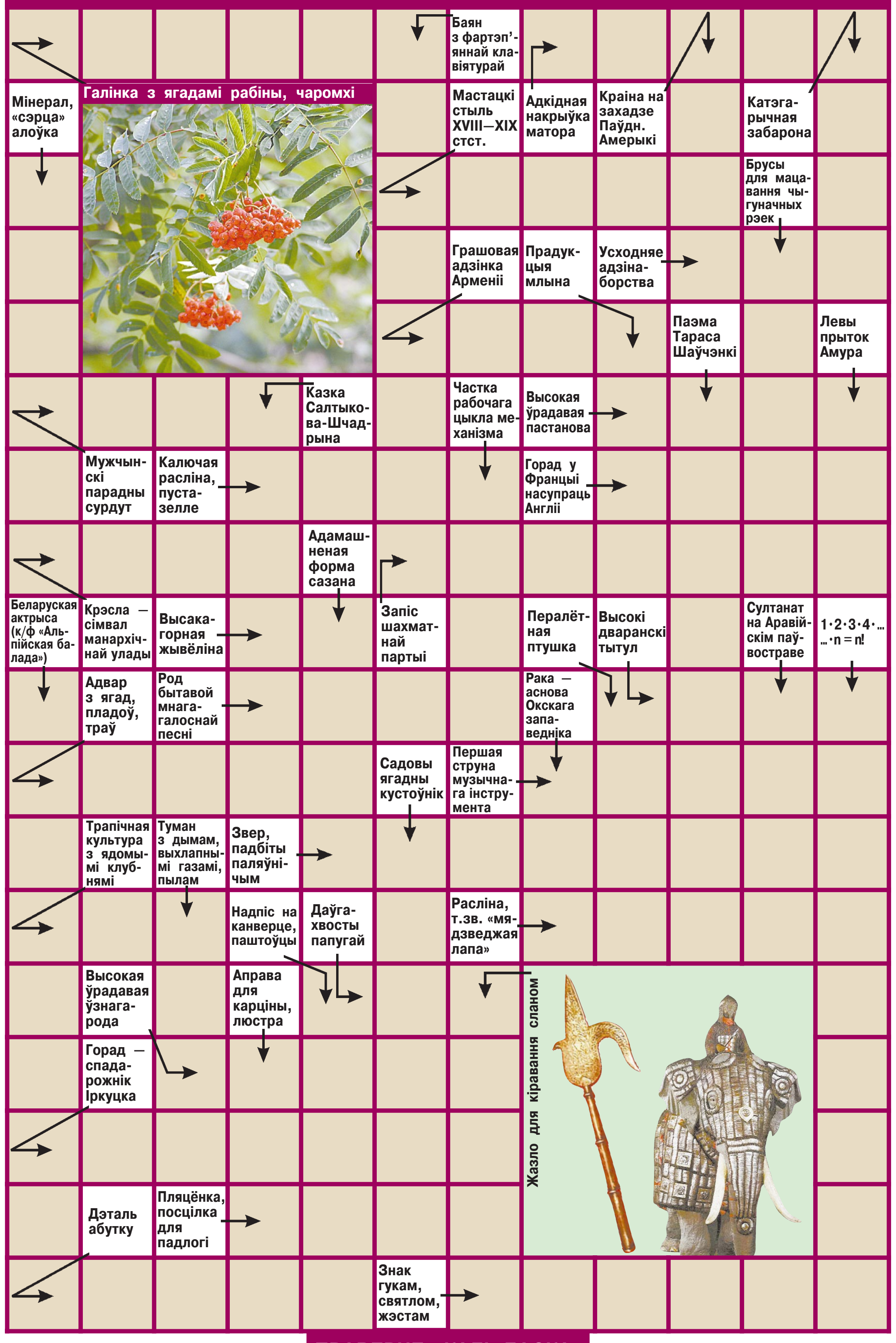

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

<u>Сканворд (31 студзеня).</u> <u>Па гарызанталі:</u> Заваратнюк. Ікра. Араб. Пат. Этна. Міска. Порт. Цяга. Пра. Смерч. Алфёраў. Аўт. Якар. Чака. Мадам. Вадалаз. Лавелас. Піка. Юта. Ніва. Мір. Кальмар. Куст. Рака. Ушу. Ліманад. Ара. Ракаў. <u>Па вертыкалі:</u> Прагал. Віск. Грыф. Смак. Адамс. Праўда. Італія. Тураў. Алюр. Заір. Аўтамат. Рымар. Капа. Зара. Вярба. Кунак. Тля. Кашара. Удаў. Маса. Ячмень. Сцежка. «ЛІМ». Актава. Віза. Чара. Саркафаг.

ЗВЯЗДОЎЦЫ РАДЫ ПАВЕДАМІЦЬ

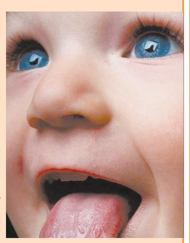

аб чарговым поспеху на ніве ўзятага курсу на паляпшэнне дэмаграфічнай сітуацыі ў краіне — у нашай супрацоўніцы **Алены ГІЛЕП** нарадзіўся першынец! З чым шчыра віншуем маладых бацькоў, жадаем усёй сям'і, а найперш маме і немаўлятку моцнага здароўя, шчаслівага лёсу, цеплыні і любові ў іх новым доме, новых радасцяў і знаходак у генеральным накірунку (чытай пачатак).

УСМІХНЁМСЯ!

Міліцыянер злавіў у заапарку п'янага.

— Піў?

— Не.

— Праверым. Хто там у клетцы сядзіць? — паказвае на кенгуру.

Мужык тупа глядзіць на жывёлу:

— Заяц... Гадоў 40—45...

☺

Жаніцьба — гэта працэс падання мужчыны ў пяшчотныя жаночыя лапы.

☺

— Ты выйдзеш за мяне?

— Не.

— Ну, выйдзі за мяне!

— Я падумаю.

— Ну, выйдзі ж за мяне!!

— Ну, добра.

— У камандзе «Дынама» (Кіеў) замена: замест Андрэя Гусіна выходзіць Аляксандр Галаўко.

☺

Дрэнны ўчынак — добры прыклад...

☺

Ідуць двое па могілках, чытаюць надпісы на помніках. Адзін:

— «Джон Сміт, адвакат і добры чалавек».

Другі:

— Гэта ж трэба, двух чалавек у адну магілу запіхалі!

*Віншуем з юбілеем нашу калегу **Ірыну Іванаўну БЫЧКОЎСКУЮ** -- вельмі патрэбную супрацоўніцу і вельмі прыгожую жанчыну з юбілеем.*

Жадаем здароўя -- яго часта не хапае,
Весялосці жадаем --
яна ніколі не перашкаджае,
Удачы жадаем -- яна прыходзіць нячаста,
І проста жадаем
вялізнага асабістага шчасця.
Давайце часцей сустракацца!

Звяздоўцы.

В извещение о проведении аукциона по продаже автомобилей, станка и сварочных трансформаторов опубликованное 30.01.2007 г. газете «Звязда» вносится поправка: аукцион состоится 14.02.2007 г. и документы принимаются по 13.02.2007 г.

Сёння

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.54	16.54	9.00
Віцебск —	7.48	16.39	8.51
Магілёў —	7.44	16.44	9.00
Гомель —	7.35	16.45	9.10
Гродна —	8.08	17.10	9.02
Брэст —	8.03	17.16	9.13

Месяц

Апошняя квадра. Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяніны

Пр. *Агнії, Валер'яна, Ілы, Максіма, Яўгена.* ***К.*** *Яны, Блажэя, Іпаліта.*

Надвор'е на заўтра

Няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў

...у суседзяў

ВАРШАВА	+2 — +4 °C	Без ападкаў
ВІЛЬНЮС	-3 — -1 °C	Без ападкаў
КІЕЎ	-1 — +1 °C	
МАСКВА	-5 — -3 °C	Без ападкаў
РЫГА	0 — +2 °C	Без ападкаў
С-ПЕЦЯРБУРГ	-7 — -5 °C	

Яўгена ПЯСЕЦКАГА

ФОТАСЛОВА

Нябёсы адлюстроўваюцца
ў росах.
І зоркі падаюць
нячутна на раллю —
У вечнай повязі
планета і нябёсы:
Глядзіце ў высі з марай пра зямлю,
Глядзіце з-пад далоні, у тэлескопы,
З касмічных караблёў,
са сцежак ў жыцце,
З вышыняў гор,
са дна сырых акопаў —
З надзеямі на лепшае — глядзіце.
І вы аднойчы ўбачыце здалёку
У бездані валошкавых нябёс,
Як раніцай ляціць па небу зорка,
Ў адзінае звязаўшы час і лёс.

3 лютага

Дзве даты

1127 год — у Лаўрэнцеўскім летапісе ўпершыню згадваецца старажытны горад Полацкай зямлі Некалач: «Новгородци подоша со Мстиславичем со Всеволодом ко Неколочю». На сёння месцазнаходжанне старажытнага і багатага горада не вызначана. Ёсць меркаванне, што яго рэшткі могуць знаходзіцца каля возера Некалач, пад Пінскам, адкуль бярэ пачатак рака Палата. На возеры з такой жа назвай у Лепельскім раёне каля вёскі Бор рэшткаў старажытнага горада не знойдзена.

1919 год — прынята першая Канстытуцыя Беларусі.

Цытата дня:

«Дружба — гэта такое святое, непарушнае, пастаяннае пачуццё, што яго можна захаваць на ўсё жыццё, калі, вядома, не пазычаць грошай».

Марк Твен (1835—1910), амерыканскі пісьменнік.

Нядаўна ў польскім горадзе Познань завяршыўся міжнародны будаўнічы кірмаш «Budma-2007», у рамках якога Мінскі сталічны саюз прадпрымальнікаў і работадаўцаў падпісаў Дагавор аб стратэгічным партнёрстве з «Міжнароднымі Познаньскімі кірмашамі» да 2009 года.

Дзякуючы гэтаму дакументу грамадскае аб'яднанне мінскіх прадпрымальнікаў зможа сур'ёзна пашырыць сваю прысутнасць на большасці дзелавых форумаў, якія праводзяцца ў Познані — прызнанай сталіцы кірмашоў Польшчы.

Дастаткова сказаць, што на ўжо згаданым кірмашы «Budma-2007» пабывала не менш як 170 прадстаўнікоў беларускай будаўнічай галіны, 40 з якіх увайшлі ў афіцыйную дэлегацыю Мінскага сталічнага саюза прадпрымальнікаў і работадаўцаў.

Барыс ЗАЛЕСКІ, дырэктар РІА «Міжнародны клуб».

ДАГАВОР АБ СТРАТЭГІЧНЫМ ПАРТНЁРСТВЕ

Міжнародны клуб ЗВЯЗДА

НАШЫ ПАРТНЁРЫ — МАЛДОВА І ПОЛЬШЧА

Работа в Польше

Огородное хозяйство примет на работу женщину для сезонной работы в оранжерее.

Дополнительная информация по телефону: (8-10-48-662) 379-860, с 18 до 21 часа.

После получения телефона для контакта через SMS, e-mail или почтой обязательно свяжемся

Наш адрес: Огородное хозяйство -- "TOMATO JTM"
Janow 14, 05-480 Karczew, Polska / Польша.
E-mail:info@tomatojtm.pl Http://www.tomatojtm.pl
Факс: 8-10-48-7808408.

Работаем через агентства Беларуси соответствующего профиля, имеющие необходимые разрешения и лицензии.

Кишиневская трикотажная фабрика А.О. "Dalia"

заинтересована в совместном с белорусскими предпринимателями производстве трикотажных изделий (свитеров, пуловеров, жакетов, костюмов для детей, женщин и мужчин) из пряжи производства ОАО "Камвольно-прядильная фабрика" г. Слоним.

Республика Молдова, г. Кишинев
Тел.: (8-10-37322) 553396. Факс: (8-10-37322) 553397.
Моб.: (8-10-373) 691 70985.
E-mail: dalia-2006@inbox.ru www.daliamoldova.com

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ ВЫИГРАЙ С VESTEL

1. Организатором рекламной игры «Выиграй с «Vestel» (далее «Игра») является Общество с ограниченной ответственностью «ХОЛСТИН», Республика Беларусь, 220125, г. Минск, ул. Острошицкая, д.12, оф.2, ком.2, зарегистрированное решением Минского горисполкома от 21.06.2001 № 769 в ЕГР за № 101020980

УНН 101020980

2. Наименование рекламной игры: «Выиграй с «Vestel».

3. Место (территория) проведения рекламной игры: Республика Беларусь.

4. Начало рекламной игры: 06.02.2007 года.

Окончание рекламной игры: 16.04.2007 года.

5. Регламент деятельности комиссии по проведению рекламной игры.

Для проведения Игры Организатор утверждает комиссию по проведению рекламной игры (далее «Комиссия») в составе 4 (четырех) человек. Комиссия осуществляет свою деятельность в соответствии с зарегистрированными в установленном порядке правилами Игры:

- рассматривает высланные участниками Игры анкеты на предмет соответствия требованиям настоящих правил;

- определяет обладателей призов на основании проведенного розыгрыша;

- рассматривает спорные вопросы при проведении рекламной игры и розыгрыше призового фонда.

Заседания Комиссии проводятся по мере необходимости. Дата, время заседания комиссии, а также повестка дня утверждается Председателем Комиссии в соответствии с Правилами игры. О дате и времени заседания Комиссии членов уведомляет секретарь Комиссии.

Ведет заседания Комиссии Председатель, обеспечивая объективность рассмотрения вопросов, входящих в повестку дня. В отсутствие на заседании Председателя Комиссии, его обязанности исполняет один из членов Комиссии, назначенный Председателем Комиссии. Заседания Комиссии правомочны при наличии большинства членов зарегистрированного ее состава. Все решения Комиссией принимаются путем открытого голосования простым большинством голосов присутствующих на заседании членов комиссии. В случае равенства голосов «за» и «против» принятия решения голос Председателя Комиссии или члена комиссии, исполняющего его обязанности, является решающим.

Решения Комиссии оформляются протоколом, который должен быть подписан всеми присутствующими на заседании членами Комиссии.

В случае возникновения спорных ситуаций окончательное решение принимает Комиссия по проведению рекламной игры.

6. Условия участия в игре.

Участниками игры могут стать совершеннолетние граждане Республики Беларусь, которые приобрели стиральную машину «Vestel» в местах их розничной продажи.

7. Порядок отбора участников рекламной игры.

Лица, отвечающие требованиям условий участия в игре, с 06.02.2007 по 05.04.2007 включительно должны совершить покупку стиральной машины «Vestel» любой модели в местах их розничной продажи в срок до 05.04.2007. Каждый участник рекламной игры заполняет и высылает анкету, прилагаемую к стиральной машине «Vestel», в адрес ООО «ХОЛСТИН»: 220125 г. Минск, ул. Острошицкая, д.12, оф,2, ком.2.

Покупатели, приобретшие стиральные машины до начала рекламной игры (но не ранее 01 ноября 2006 года), могут обратиться по месту приобретения стиральной машины для получения анкеты, эти анкеты также принимают участие в розыгрыше.

В розыгрыше принимают участие письма, полученные до 15.04.2007 включительно (по почтовому штемпелю получения).

В анкете должны быть обязательно заполнены все пункты. Анкета с незаполненными пунктами к участию в розыгрыше рекламных призов не допускается.

8. Призовой фонд формируется организатором до начала игры за счет чистой прибыли и включает в себя 3 (три) приза:

Наименование	кол-во	цена за ед.	сумма
Фотоаппарат SONY Cyber-Shot DSC-W40, с картой памяти 512 Mb Pro Duo Sandisk Memorystick	1	681 600	681 600
Музыкальный центр PHILIPS FWM 372/12	1	520 675	520 675
Телевизор PHILIPS 21PT512/60	1	538 788	538 788
ИТОГО	3	x	1741 063

Общий размер призового фонда: 1741063 (один миллион семьсот сорок одна тысяча шестьдесят три) руб.

Розыгрыш призов рекламной игры состоится в 12 часов 16.04.2007 в офисе ООО «ХОЛСТИН» по адресу: г. Минск, ул. Острошицкая, д.12, оф.2, ком.2.

9. Обладателями призов станут три участника рекламной игры, определенных посредством вытягивания из барабана писем. Все письма будут находиться в барабане, далее последовательно будут разыграны призы (вначале фотоаппарат с картой памяти, затем музыкальный центр, затем телевизор). Вытягивать выигравшие письма будет член комиссии. Причем перед началом розыгрыша и после каждого разыгранного приза барабан будет вращаться.

Организатор рекламной игры в срок до 30.04.2007г. (включительно) уведомляет победителей заказным письмом о месте, сроках и дате выдачи призов.

10. Место, порядок и срок выдачи призов.

Вручение призов будет производиться с 17.04.2007 по 31.05.2007 (включительно):

- в офисе ООО «ХОЛСТИН» по адресу: г. Минск, ул. Острошицкая,12, оф.2. — с 10:00 до 17:00 ежедневно (кроме праздничных и выходных дней) при наличии паспорта или иного документа, удостоверяющего личность;

- в случае письменной просьбы победителя — выдача приза будет производиться в месте приобретения стиральной машины «Vestel», но не ранее 14 календарных дней с момента обращения.

Победители рекламной игры несут ответственность за соблюдение ими действующего законодательства в сфере налогообложения.

Денежный эквивалент призов не выплачивается.

11. Настоящие правила, состав комиссии по ее проведению, размер и состав призового фонда подлежат опубликованию в периодическом печатном издании до начала рекламной игры. Результаты розыгрыша призов рекламной игры публикуются с 17.04.2007 по 30.04.2007 в том же печатном издании.

Телефоны для справок: (+375 17)283-75-22, 289-61-16 с 10:00 до 17:00 ежедневно (кроме праздничных и выходных дней).

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, А. МЯСНІКОЎ, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЧЭНКА.

<u>НАШ АДРАС</u>: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287-19-19; аддзелаў: пісьмаў — 287-18-64, падпіскі і распаўсюджвання — 287-18-51, юрыдычнага — 287-19-68, сакратарыята — 292-05-82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292-44-12; «Мясцовае самакіраванне» — 292-21-03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20-37-98, Віцебску: 24-31-92, Гродне: 43-25-29, Гомелі: 74-13-92, Баранавічах: 7-26-02, Магілёве: 32-74-31; бухгалтэрыі: 292-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах тэл./факс: 287-17-79, *e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by*, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292-04-52.

html: www.zvyazda.minsk.by **E-mail:** info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з аўтарамі. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 37.095. Індэкс 63850. Зак. № 672. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12